

СА «ЗВЯЗДОЙ» — ПА ЖЫЦЦІ!

Table with subscription rates for 2011. Columns: Індэкс, месяц, І квартал, паўгоддзе. Rows: 63850 (individual), 63145 (rental), 63858 (vegetables), 63239 (ministry).

Заставайцеся з намі!

Зваротная сувязь

ВЕЖА ЧАКАННЯЎ

Недабудаваны вышыны дом у Магілёве псуе выгляд цэнтра горада, а людзі, якія выкупілі там кватэры, звартаюцца па дапамогу да ўладаў і ў Камітэт дзяржкантролю.

У час апошняй «прамой лініі» да старшыні КДК Зянона Ломаца звярнулася жанчына. Маладая сям'я — жонка, муж і маленькае дзіця — здымаюць жыллё і чакаюць сваёй новай кватэры, за якую заплацілі год таму. Грошы вельмі значныя, але тэрміны засялення па-ранейшаму застаюцца няяснымі.

Мы летась у лістападзе аддалі ўсю суму адразу, — расказала жанчына. — Спачатку абяцалі заканчэне будоўлі сёлетняй вясной, потым — па заканчэнні года. Але тэрміны зноў адкладваюцца на няпэўны час.

Размова ідзе пра жытую вежу ў прэстыжным месцы, каля гасцініцы «Магілёў» і зоны адпачынку ля ракі Дубровенка. Гараджане называюць яе «б'яльмом на воку», бо менавіта гэты вялікі недабуд бачаць магілёўцы і гасці горада, якія ўязджаюць у Магілёў з мінскага напрамку.

Вежу ў 22 паверхі будзе ў абласным цэнтры прадпрыемства з замежным капіталам «Кравіра». Спачатку паведамлялася, што фірма ўзвядзе комплекс з трох жылых будынкаў, які ўпрыгожыць архітэктурны ландшафт магілёўскага цэнтра, аднак у добрую справу ўмяшаўся эканамічны крызіс. Грошай на заканчэне будаўніцтва стала не халапа.

Калі будоўля відавочна затармазілася, па горадзе нават папаўзлі чуткі, нібыта ў доме пайшлі расколіны і ён ледзь не спаўзае ў роў. Улады рашуча абверглі пагалоску і сталі вёсці перамовы з фірмай аб завяршэнні будаўніцтва.

Старшыня Камітэта па архітэктурцы і будаўніцтве Магілёўскага аблвыканкама Сямён Балочін каментуе для журналістаў сітуацыю вакол недабуда: паводле яго слоў, улады імкнуча выкупіць у доме шэраг кватэр, каб будаўніцтва працягвалася.

Аднак і тут ёсць праблемы, пра якія паведалі ўладальнікі пакуль яшчэ віртуальнай кватэры ў новым доме на «прамой лініі» ў Камітэце дзяржкантролю.

Фота Ірыны САВОШНАЙ.

Справа ў тым, што цана квадратнага метра ў гэтай маналітнай вежы перавышае вызначаныя нарматывы. Таму Магілёўскі гарвыканкам цяпер працуе з пасляжывымі прамысловымі прадпрыемствамі, якія б маглі набыць жыллё ў такім доме для сваіх работнікаў і тым самым выратаваць будаўніцтва.

Наколькі вядома, на гэты момант не ідзе размова пра падманутых дольшчыкаў. У фірме-збудоўшчыку, паводле некаторай інфармацыі, гавораць пра аднаўленне будаўніцтва ў бліжэйшы час. Напэўна, і грошы момант было б вярнуць, але людзі хочуць атрымаць сваё новае жыллё, сучаснае і камфортнае. Калі наваселле? Вось гэта галоўнае пытанне.

Ілона ІВАНОВА.

КІРАВАЦЬ НЕ ДЫРЭКТЫВАЙ, А МАТЫВАЦЫЯЙ

Ар'янецрам і стратэгічнымі напрамкамі працы ўрада на 2011 год лічаць у Міністэрстве эканамікі Указ Прэзідэнта № 596 «Аб зацвярджэнні найважнейшых параметраў прагнозу сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2011 год».

У прыватнасці, намеснік міністра эканамікі Дзмітрый ГОЛУХАў так пракаментуваў гэты дакумент: — Як вы ведаеце, указ быў прыняты 19 лістапада і ён з'яўляецца ар'янецрам і стратэгічным напрамкам працы ўрада на наступны год і галіне эканомікі. 2011 год — гэта стартвае год наступнай пяцігодкі. Сама стратэгія эканамічнага развіцця вынесена на шырокае публічнае абмеркаванне, яна будзе абмяркоўвацца ў Усебеларускім народным сходзе, а гэты указ нас ар'янецрам на пачатак працы ў новых умовах, — сказаў Дзмітрый ГОЛУХАў і падкрэсліў, што правільны гулны ва ўсім свеце змяніліся, сталі больш жорсткімі, таму і наша краіна мае патрэбу ў новых падыходах і новых механізмах кіравання эканамікай. — Калі мы кажам пра мэты развіцця на бліжэйшыя пяць гадоў, то мы перш за ўсё кажам пра даўгатэрміновае і ўстойлівае развіццё эканомікі, пра павышэнне якасці эканамічнага росту, змяненне структуры эканомікі.

Указам № 596 прагледжаны наступныя прагнозыныя параметры эканамічнага развіцця на 2011 год: валовы ўнутраны прадукт павялічыцца на 109-110% (у параўнанні з 2010 годам у супаставітых цэнах), прадукцыя прамысловасці — 109-109,5%, рэнтабельнасць продажаў у прамысловасці і сельскай гаспадарцы прагледжана на ўзроўні 8-9% і 6-8% адпаведна, зніжэнне энергаёмкасці ВУП павіна адыцца на 6-7%, рэальныя грошавыя даходы насельніцтва павіны склаці 108-109,5% у параўнанні з 2010 годам. Як сказаў Дзмітрый ГОЛУХАў, Указ № 596 істотна адзначаецца ад аналітычнага дакумента, прынятага з параметрамі развіцця на 2010 год:

— Гэта не рэвалюцыя, гэта натуральны рух у на-

прамку змянення падыходаў, рашэнняў, механізмаў кіравання эканамікай. Мы ні ў якім разе не ламаем прынятую сістэму, мы не прадумляем нешта рэвалюцыйна новае, мы цалкам свядома рухаемся да якасна новага стылю кіравання эканамічнымі працэсамі, — сказаў Дзмітрый ГОЛУХАў і адзначыў, што ўжо няма такіх паказчыкаў як рознічны таваразварот, вытворчасць спажывецкіх тавараў, аб'ём платных паслуг насельніцтву, бо яны не адпавядаюць пастаўленым мэтам і заданням.

Прагноз на 2011 год скіраваны больш за ўсё на выкананне не колькасных паказчыкаў, а якасных: — Калі мы вырабляем прадукцыю, то яна павіна прадавацца, быць канкурэнтна здольнай, таму мы закладаем ва ўказе матывацыйны механізм, каб якасць эканамічнага развіцця ішла не з-за дырэктыў, не з-за таго, што так напісана, а з-за матывацый канчатковага суб'екта.

Што тычыцца інвестыцый у 2011 годзе, то Указ № 596 ставіць задачу прыцягнення 6,4-6,5 мільярда долараў прамых замежных інвестыцый на чыстай аснове. — Гэтыя інвестыцыі не разглядаюцца як інструмент «латання дырак», яны павіны быць інструментам прыцягнення рэсурсаў, якіх не халапа ў Беларусі: а мяю на ўвазе кіраўніччы і вытворчыя тэхналогіі, — сказаў Дзмітрый ГОЛУХАў і дадаў, што за апошні час чыстыя прамыя інвестыцыі ў Беларусь складаюць штогод каля 2 мільярдаў долараў, таму запланаваныя лічбы на 2011 год «у разумных межах падтрымліваюцца нашай амбіцыйнай плянай».

У развіццё Указа № 596 будзе падрыхтаваная паставанова ўрада, дзе будуць канкрэтызаваны ўсе паказчыкі і падыходы да выканання гэтага ўказа, але, як адзначыў Дзмітрый ГОЛУХАў, пакуль рана больш падрабязна размаўляць пра гэтую паставанову, бо пачынаюцца і паказчыкі пакуль знаходзяцца ў распрацоўцы.

Павел БЕРАСНЕЎ.

ДЗІЦЯЧАЕ ПЫТАННЕ

Улады Магілёўскай вобласці просяць паведаміць бацькам маленчкіх дзяцей, што праблемы з забеспячэннем месцамі ў дзіцячых садках будуць вырашацца. Мэтады розныя: ад арганізацыі падвозу дзяцей да дашкольных устаноў да будаўніцтва новых.

Пытанне аб дзіцячых садках прагучала ў часе наяданга візіту Прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі ў Магілёў. Жыхары Саломініка, дзе ўрачыства адкрыўся Палац гімнастыкі, паскардзіліся на недахоп месцаў у дзіцячых садках мікра-раёна.

Як паведаміў журналістам на прэс-канферэнцыі намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама Валерый МАШАШКА, праблему вывучала працоўная група. Увогуле колькасць месцаў для дашкольнай кавы нават трохі перавышае патрэбу. Аднак гэты працэфілюструе толькі агульную сітуацыю: на самрэх, дэфіцыт месцаў у дзіцячых садках адчуваецца ў шэрагу раёнаў Магілёва і Бабруйска, а таксама ў некаторых раённых цэнтрах — Горках, Мсціславе і Крывячах.

Сітуацыя з дзіцячымі садкамі за-

Зваротная сувязь

лежыць аб дэмаграфіі. У апошнія дзесяцігоддзі новыя дашкольныя установы не толькі не будавалі, але і перадавалі дзейныя пад іншыя патрэбы. Проста не было каму ў іх хадыці.

Цяпер, у сувязі з некаторым павелічэннем народнага насельніцтва, даводзіцца мяняць палітыку.

Кардынальнае вырашэнне праблемы — гэта, зразумела, пабудова новых дзіцячых садкоў. Аднак справа даарага: ад 200-250 тысяч каштуе 25-30 мільярдаў рублёў. Дашкольныя установы ўзводзяцца, але трэба дапамагчы бацькам і іх маленькім дзецям арганізацыйнымі мерамі.

Тут не патрабуецца нешта надзвычайнае, — запэўніў кіраўніччым упраўленнем адукацыі Магілёўскага аблвыканкама Леанід СМАТРЫЦКІ. — Размова ідзе пра тое, як упарадкаваць вольныя месцы ў дзіцячых садках і наблізіць іх да месцаў пражывання.

Бацькам малых прапануюць месцы ў дзіцячых садках суседніх мікрараёнаў, дзе павялічаны групы. Прыняць большую колькасць дзяцей садкам дазваляць вяртанне паміжканьняў, якія ў ранейшай сітуацыі пераарбілі ў з'імовыя сады, кабінеты эстэтычнага выхавання і спартыўнай падрыхтоўкі. У Магілёве 31 першы клас пераездзе з дзіцячых садкоў у школы, што зноў-такі дазволіць вызваляць месца для дашкольнікаў у наступным сезоне.

Упраўленне адукацыі паведалі, што вядзецца маніторынг па

Table with exchange rates for various currencies: USD, EUR, RUB, etc.

Віктар Яфрэмаў — выдатны спецыяліст шынамонтажу, і не толькі. Колішні вадзіцель-дальнабойшчык праехаў безліч еўрапейскіх дарог, ведае, як важна, калі аўтамабіль падрыхтаваны да зімовых умоў. Ён заўсёды шчыра параіць, як можна ашчадна эксплуатаваць аўтамабільную гуму. А тым, хто яшчэ не змяніў колы на зімовыя, раіць рабіць гэта неадкладна, бо аўтамабіль на слізкай дарозе — аб'ект высокай небяспекі: сіноптыкі прагназуюць мокры снег і гала-ледзіцу. «Хто выедзе на летняй гуме — патэнцыйны парушальнік», — кажа Яфрэмаў, працуючы ў сваёй невялікай шынамонтажнай побач з мінскай МКАД, дзе заўсёды шмат ахвотных даверыць сваё аўта-

мэнавіта гэтаму спецыялісту.

ХОД ПАДРЫХОТКІ ДА ІV УСЕБЕЛАРУСКАГА НАРОДНАГА СХОДУ РАЗГЛЕДЖАНЫ НА ПАСЯДЖЭННІ АРГКАМІТЭТА

Арганізацыйныя пытанні па правядзенні ІV Усебеларускага народнага сходу разгледжаны ўчора на пасяджэнні рэспубліканскага арганізацыйнага камітэта па падрыхтоўцы і правядзенні ІV Усебеларускага народнага сходу. Пасяджэнне прайшло пад старшынствам прэм'ер-міністра Беларусі Сяргея Сідорскага і кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Уладзіміра Макея, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

У прыватнасці, на пасяджэнні абмеркаваны пытанні гатоўнасці да мерапрыемства Палаца Рэспублікі, мастацкага афармлення Мінска, Кастрычніцкай плошчы, асноўных магістральных горада і пад'язных дарог да яго. Таксама разгледжана пытанне аб ахове грамадскага парадку ў сталіцы ў дзень правядзення ІV Усе-

беларускага народнага сходу.

На пасяджэнні заслухана інфармацыя старшыні аблвыканкамаў і Мінскага гарвыканкама аб гатоўнасці дэлегацый да ўдзелу ў рабоце сходу.

ІV Усебеларускі народны сход пройдзе ў Мінску 6—7 снежня. Ён склікаецца з мэтай рэалізацыі канстытуцыйнага права грамадзян удзельнічаць у абмеркаванні пытанню дзяржаўнага і грамадскага жыцця. На абмеркаванні выносяцца пытанні аб выніках рэалізацыі Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2006—2010 гады і аб асноўных палажэннях Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2011—2015 гады. У сходазе прымуць удзел 2,5 тыс. чалавек.

Слова дэлегату ІV Усебеларускага народнага сходу

Каляровыя ідэі Віктарыі

Вікторыя Шчыракова — студэнтка 4 курса Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Сухога. Яе будучая спецыяльнасць — менеджар-эканаміст. Віка — адна з 13 студэнтаў, якія прымуць удзел у чацвёртым Усебеларускім народным сходзе. Гэтай вясной Гомельскі аблвыканкам праводзіў конкурс «Дзяржава вачамі маладых» сярод студэнтаў. Дзяцізна заняла ў ім першае месца.

— Я прадставляла некалькі напрамкаў у розных галінах — гэта была і адукацыя, і размеркаванне маладых спецыялістаў... Адзін з праектаў, які я прапанавала, — каларовыя пешаходныя пераходы. Гэты праект заўважылі, і цяпер ён будзе рэалізоўвацца на вуліцах Гомеля. Такія пераходы будуць зроблены не на асноўных дарогах, а на дапаможных — ля школ, дзіцячых садкоў, каля ЗАГСа. Напрыклад, каля ялечнага тэатра можна зрабіць і выглядае каларовай шкарпэткі. Гэта прыцягне большую ўвагу дзяцей. І адначасова такім чынам больш высвободзіць аблічча набудзе наш горад.

Шмат нас чакае наперадзе, і шмат трэба зрабіць у будучыні. Што тычыцца моладзі, здаецца, сёння не адпавядаюць механізм падтрымкі моладзевых ініцыятыў. На Захадзе цяпер модна рэалізоўваць розныя праекты — маладыя людзі актыўна удзельнічаюць у гэтым. У нас, я лічу, многія не ведаюць, як правільна падаць свой праект. Дзяржава павіна разумець, што ў гэтым кірунку ёсць вялікі патэнцыял. Калі малады чалавек прапануе свае творчыя ідэі, яны могуць паслужыць развіццю.

Пакуль не адрэгулявана і пытанне падтрымкі маладых сем'яў. Сёння многія імкнучыся паехаць на Захад — гэта сапраўды вельмі цікава, аднак паехаць туды на ўсё жыццё я б не хацела. Дзе нарадзіўся, там і застанься — магчыма, хтосьці палічыць гэта старамодным, але ж для мяне цікава ў першую чаргу супрацоўнічаць з Захадом. На якую, у нас мала студэнцкіх абменаў, асабліва па рэгіёнах. Беларусь, я лічу, ні ў якім разе не павіны быць закрытымі. Нам трэба больш актыўна ўваходзіць у Еўропу. Да нас усё павіны ехаць, а не мы адсюль.

Я лічу, што усё залежыць ад самога чалавека, а магчымыя ў нашай краіне ёсць для таго, каб працаваць і зарабляць грошы. Акрамя маёй асноўнай эканамічнай спецыяльнасці, мяне зараз цікавіць журналістыка, і таму пры магчымасці, хачелася б сумясяц гэтыя дзве спецыяльнасці. Можна, атрымаецца журналіст, які працуе ў эканамічным напрамку. Але ж галоўнае — быць карыснай людзям.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

Гэта ж мы, Госпаді...

КАСУ «ЎЗЯЎ» КРЫМІНАЛЬНЫ КВАРТЭТ

Гандлярка крамы прамысловых тавараў раіла а чацвёртай гадзіне дня вылікала міліцыянераў з Шумілінскага РАУС і паведаліма, што краму абрабавалі зладзей. Перапалохана жанчына расказала міліцыянерам, што чатыры невядомыя ёй мужчыны з прымыненнем сілы з касавым апаратам скралі грашовую вырочку ў суме больш за 270 тысяч рублёў. Па гарачых слядах затрымалі двух рабаўнікоў. Высветлілася, што яны жыхары абласнога цэнтра, беспрацоўныя, абодва раней судзіліся. Яшчэ двух рабаўнікоў шукаюць.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ЮНАК ПАКІНУЎ ДЗЯЦЫНУ

Гісторыя магла б лічыцца традыцыйнай у нейкім сэнсе, калі б не адна акалічнасць. Пакінуў ён яе ў лесе ў стане алкагольнага ап'янення. Справа адбылася яшчэ ў сярэдзіне стагоддзя калі вёска Дубіца Хойніцкага раёна. 19-гадовай раней судзімы мясцовы жыхар венарам са згоды 23-гадовай дзячыны вывез на скутары ў лес, а сам паехаў назад. У выніку ў пяна сярэдняга не змагла самастойна знайсці дарогу з лесу і памерла ад агульнага пераахладжвання арганізма.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

ЗАДЗІРЫЦЬ РАЎНІВЕЦ

Прама ў двары аўтабазы аднаго з прадпрыемстваў Брэста сталі высвятляць адносіны два вадзіцелі. Для праяснення пытання адразу выліла, а потым 53-гадовай выцяў металічнай трубай 38-гадовага па галаве. Выццяў, відаць, не раз, бо медыкі канстатавалі удар галаўнога мозга, пералом асобных касцей чэрапа. Як высветлілі пазней апэратыўнікі, бойка ўзнікла з-за рэзуніцы. Якая ў гэтай гісторыі роля дамы сэрца, у міліцыйскіх дакументах не адлюстравана. А воль наступствы гісторыі даволі сур'ёзныя: адзін атрымаў цяжкія цялесныя пашкоджанні, другі знаходзіцца пад следствам.

Яна СВЕТАВА.

Table with exchange rates for various currencies: USD, EUR, RUB, etc.

СТАЎКІ ЗЯМЕЛЬНАГА ПАДАТКУ І ПАДАТКУ НА НЕРУХОМОМУ МАЁМАСЦЬ ДЛЯ ФІЗІЧНЫХ АСОБАЎ У МІНСКУ Ў 2011 ГОДЗЕ НЕ ЎЗРАСТУЦЬ

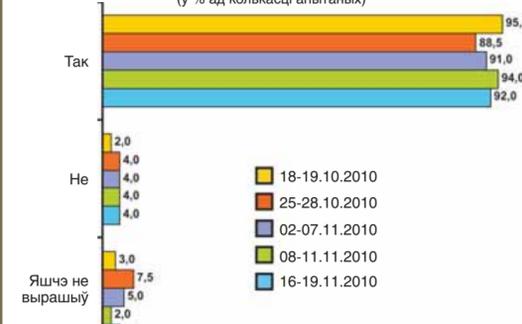
Такое рашэнне прынята ўчора на сесіі Мінгарсавета, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Дэпутаты гарсавета зацвердзілі каэфіцыенты да ставак зямельнага падатку і падатку на нерухомую маёмасць на 2011 год. Як растлумачыў начальнік фінансавога ўпраўлення Мінгарвыканкама Аляксандр Кернажыцкі, у сувязі са змяненнем падатковага заканадаўства ў 2011 годзе адмяняецца мясцовы падатак на паслугі і збор за развіццё тэрыторый. Для фізічных асобаў вырашана пакінуць дзеючы на працягу некалькіх гадоў каэфіцыент да ставак зямельнага падатку і падатку на нерухомую маёмасць у памеры 2...

ЭЛЕКТАРАЛЬНАЯ АКТЫЎНАСЦЬ БЕЛАРУСАЎ РАСПЦЕ

Згодна з вынікамі апытання, у выбарах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь збіраюцца ўзяць удзел 92% рэспандэнтаў.

19 снежня 2010 г. адбудзецца выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Ці збіраецеся Вы прыняць у іх удзел?

Калі б з'яўра абраблялі выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, за каго б Вы прыгласавалі? (у % ад колькасці апытаных)

А. Лукашэнка, Супраць усіх, Цяжка адказаць, Не хацеў(па) б адказаць на гэта пытанне

За дзейнага кіраўніка дзяржавы сёння гатовыя прагласаваць 71,3% рэспандэнтаў. За тыдзень гэты паказчык павялічыўся на 0,9 пункта. Не хочучы альбо ім цяжка назваць свае электаральныя перавагі 27%.

У БЕЛАРУСІ ЗАТРЫМАНА НЕКАЛЬКІ КУР'ЕРАЎ ПРЫ СПРОБЕ ДАСТАВІЦЬ ГРОШЫ З-ЗА МЯЖЫ ДЛЯ АПАЗІЦЫІ

Пра гэта паведаміў учора журналістам у Палаце прадстаўніц старшыня Камітэта дзяржаўнага бяспекі Вадзім Зайцаў, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

На просьбу журналістаў пацвердзіць або абвергнуць інфармацыю аб затрыманні кур'ера, які спрабаваў правесці ў Беларусь \$200 тыс. для фінансавання апазіцыі, Вадзім Зайцаў сказаў, што затрыманы не

адзін такі кур'ер, а некалькі. Падрабязнасці ён паабяцаў паведаміць пасля завяршэння расследавання.

Каментуючы ў цэлым абстаноўку ў Беларусі напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў з пункту гледжання ўсё прамаўляе званку ва ўнутраныя справы дзяржавы, старшыня КДБ адзначыў, што «рэальны знешніх пагроз няма», сітуацыя ў краіне «спакійная».

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

У ЛІТВЕ АДЗНАЧЫЦЬ СПАД БЕСПРАЦОЎ

У Літве беспрацоўе, якое наўхільна ўзрастала з сярэдзіны 2008 года, у трэцім квартале цяперашняга года пачало змяншацца. Паводле звестак Дэпартаменту статыстыкі, колькасць беспрацоўных павялічылася на 5,2 тыс., ці на 1,7% у параўнанні з другім кварталам.

Агульная колькасць беспрацоўных у Літве ў трэцім квартале бягучага года складала 292 тыс., а ўзровень беспрацоўя ў краіне — 17,8%, што на 0,5% менш, чым у другім квартале.

Дэпартамент статыстыкі праўдэ даследаванне занятасці насельніцтва, якое паказала, што ўзровень беспрацоўя ў трэцім квартале больш за ўсё павялічыўся сярод мужчын і жыхароў гарадоў. Больш за палову беспрацоўных у Літве (55,6%) скончылі сярэдняшкольную ці прафтехвучылішчы, кожны шосты (16%) — мае вышэйшую ці сярэдня-спецыяльную адукацыю. 42,2% усіх беспрацоўных шукаюць працу на працягу года і даўжэй. Занятасць вырастае галоўным чынам у сферы будаўніцтва і ў прамысловасці.

Паводле інфармацыі еўрапейскага статыстычнага агенцтва «Еўрстат», узровень беспрацоўя ў ЕС у верасні бягучага года склаў 9,6%. Самае высокае беспрацоўе сярод краін ЕС зарэгістравана ў Іспаніі (20,8%), а самае нізкае — у Нідэрландах (4,4%).

АСОБНЫЯ ДЭЛЕГАЦЫІ НА САМІЦЕ НАТА НАЛАДЗІЛІ ПАГУЛЯНКУ З ПРАСТЫТУТКАМІ?

Грузінская дэлегацыя бурна адзначыла свой удзел у саміце НАТА ў Лісабоне, наладзіўшы шумную вечарынку ў гатэлі з 80 прастытуткамі, сцвярджае адна з вядучых партугальскіх газет Correio da Manhã.

Яна піша, што пагулянка была такім маштабнай, што прэзідэнт Францыі Нікала Сарказі, які спыніўся ў тым жа гатэлі, быў змушаны звярнуцца са скаргай у адміністрацыю. Тая запатрабавала ад грузінскіх гасцей паводзіць сябе больш сціпла.

На месца была выклікана паліцыя, якая па пералічаных фактах склала праатакол. Як сцвярджаюць СМІ, у пагулянку удзельнічалі і прадстаўнікі армянскай дэлегацыі саміты.

КОЛЬКАСЦЬ АХВЯР НА ФЭСЦЕ Ў ПНОМПЕНІ ПЕРАВЫСІЛА 450 ЧАЛАВЕК

Пра гэта паведаміла «Сінхуа» са спасылак на заяву ўладаў, 109 чалавек загінула на месцы, 347 сканала ў лякарнях. Раней паведамілася пра 350 загінулых. Така значная змена звестак пра колькасць ахвяр тлумачыцца тым, што целы людзей, што загінулі адразу, былі перададзены іх сваякам у розных раёнах краіны. Мясцовыя ўлады паведалі пра гэта толькі цяпер.

Фэст вады ў Камбоджы з'яўляецца адным з галоўных святых краіны і адзначаецца тры дні. 22 ліста

МУС БЕЛАРУСІ ПРАПАНУЕ ЎВЕСЦІ «КАМЕНДАНЦКУЮ ГАДЗІНУ» ДЛЯ НЕПАЎНАЛЕТНІХ

МУС Беларусі прапануе забараніць непаўналетнім з'яўляцца на вуліцах пасля 23.00 без суправаджэння дарослых. Аб гэтым заявіў учора міністр унутраных спраў Анатоль Куляшоў на пасяджэнні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі, адказваючы на пытанні дэпутатаў, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Да міністра звярнуўся дэпутат Ігар Карпенка і нагадаў, што такая практыка існавала раней у Беларусі. Кіраўнік МУС паведаміў, што міліцэйскае ведамства падтрымлівае адпаведны законпраект і накіруе парламентарыям. На думку міністра, прапанаваная забарона дапаможа ў прафілактыцы злачынасці сярод непаўналетніх, паколькі яны паруюць закон менавіта позна вечарам або ноччу і, на жаль, нярэдка ў стане алкальнага ап'янення. Акрамя таго, «каменданцкая гадзіна» як дадаткова мера можа дапамагчы захаваць стануючую тэндэнцыю зніжэння ўзрочна злачынасці.

У БЕЛАРУСІ МОЖА БЫЦЬ УСТАНОВЛЕНА КРЫМІНАЛЬНАЯ АДКАЗНАСЦЬ ЗА ЎЖЫВАННЕ СПАРТСМЕНАМІ ДОПІНГУ

Пра гэта паведамілі БЕЛТА ў прас-журналі Мінска.

Пытанні прававога рэгулявання адказнасці за ўжыванне спартсменамі допінгу, а таксама скіленне спартсмена трэнерам, урочам аб індый асобай да яго ўжывання абмеркаваныя на пасяджэнні пастаяннай камісіі Нацыянальнага алімпійскага камітэта «Спорт і права», старшынёй якой з'яўляецца міністр асобы Віктар Галавану. Членамі камісіі было адзначана, што, напрыклад, у Расіі праводзіцца ўжо работа па замацаванні адказнасці ў Крымінальным кодэксе трэнеру, урочу або іншых асобаў, якія займаюцца падрыхтоўкай спартсменаў да спаборніцтваў, за прымірэнне выкарыстання допінгавых сродкаў. Крымінальны кодэкс Украіны ўжо змяшчае такую норму. У шэрагу краін крымінальнай адказнасці падлягаюць і самі спартсмены, якія ўжываюць допінг.

Да «Баварыі», «Чэлсі» і «Рэала» дадаліся «Алімпік» і «Мілан»

У аўторак адбылося вострае матчу футбольнай Лігі чэмпіёнаў.

У групе G мадрыдскі «Рэал» разграміў на выяздзе галандскі «Аякс» 4:0. Мадрыдцы прыехалі ў Амстэрдам ужо ў рангу ўдзельнікаў плей-оф. А дубль Крышціян Ранауду, а таксама дакладны ўдары Карыма Бен-Зэма і Альваро Альбуэла дазволілі забараніць першае месца ў групе. «Аякс», які ўжо сустраўся змаганьня за тое, каб трапіць у плей-оф, так і не паказаў, за кошт чаго збіраецца абгуляць масцітага суперніка. Падапечныя ж Жазэ Маўрыню набралі нядарных ход: «каралеўскі клуб» ні разу не састануў у чэмпіянце Іспаніі, дзе на ачко апраджывае «Барселону», і з першага месца стартуе ў плей-оф Лігі чэмпіёнаў.

У другім матчы групы сустракаліся «Осер» і «Мілан». Галы Златана Ібрагімавіча і Ранальдзіню, які выйшаў на замену ў апошняй п'яць хвілін, прынесьлі разам з перамогай (2:0) і пудыжы ў 1/8.

У групе H з 12 ачкамі на першае месца выйшаў украінскі «Шахцёр» — дзюкцы выязной перамозе над «Партызанам». Нават не перамозе, а разгрому — 3:0. Тры галы былі забітыя данецкімі футбалістамі на працягу ўсяго 16 хвілін другога тайма, і яны наблізілі ўкраінскую каманду да першага ў гісторыі выхаду ў плей-оф Лігі чэмпіёнаў. Каб утрымаць лідарскія пазіцыі, «Шахцёр» ў апошнім матчы дастаткова не праіграў «Браге». Але гэта не так проста — «Брага» таксама змагаецца за выхад у плей-оф і разам з «Арсеналам» мае па 9 ачкоў. Сітуацыя ў верхняй частцы тэблицы групы H вельмі абостраная. Дарчы, у аўторак «Брага» ўзяла рованш у англійскага клуба за стартывае паражэнне (0:6) перайграўша «Арсенал» 2:0. Дублем вызначыўся нападчынік партугальцаў Матэус.

А вось яшчэ адзін прадстаўнік постсаветскай прасторы ў Лізе чэмпіёнаў — маскоўскі «Спартак» — згубіў свае шанцы на плей-оф. Каманда праіграла на сваім полі французскаму «Алімпіку» 0:3. Атрымаўшы дзве стартавыя перамогі, падпечныя Валерыя Карпіна затым тройчы праігралі. Вясянныя стадыя для расійцаў закрытыя. Але дзюкцы таму, што ў другім матчы групы F славацкі «Жыліна» састанула «Чэлсі» (2:1), у маскоўскаму гарантавана месца ў плей-оф турніру рангам ніжэй — Ліг Еўропы.

У групе E, дзюкцы тром галам у другім тайме, «Рома» пераламала ход няўдалага ў пачатку паўдзюкы з «Баварыяй» і значна павысіла свае шанцы на выхад у плей-оф. «Баварыя», якая не страціла ніводнага ачка ў чатырох стартавых матчах і гарантавала выхад у плей-оф, пачала адразаў і на высокіх хуткасцях. Кірану першага тайма нямецкі клуб выіграваў 2:0. Але пасля перапынку дружына Раньеры не толькі адбыралася, але і выйшла наперад. У другім матчы групы заслужаная перамога (1:0) над «Клучам» захавала «Базэлю» тэарэтычныя шанцы на выхад у плей-оф, у той час як рымскі клуб ужо не здолее падняцца вышэй за чацвёртае месца ў групе E.

Ужо вядомыя 5 клубаў, якія будуць выступаць у плей-оф. Гэта «Рэал», «Мілан», «Алімпік», «Чэлсі» і «Баварыя».

Алена АУЧЫННІКАВА.

«ЯМУ НІХТО НЕ ЗАГАДВАЎ, ШТО ПІСАЦЬ. ЯМУ ТОЛЬКІ ПЕРАШКА ДЖАЛІ...»

Ладная кніга, больш чым на 600 старонак, выйшла ў серыі «Беларускі кнігазбор». Міколы Ермаловіча не стала яшчэ ў 2000 годзе. Усё жыццё ён меў дрэнны зрок — праз гэта не пайшоў на фронт, праз гэта і загінуў — пад коламі таксоўкі, пераходзячы дарогу. Але Мікола Ермаловіч меў добры зрок гістарычны. Ягоная галоўная праца — кніга «Беларуская дзяржава Вялікае Княства Літоўскае» — ад з'яўлення выклікала неадзначаную рэакцыю адных («як так — «літоўскае» і адначасова «беларускае»?) і захоплення водкуі іншых («нарэшце!»). Ермаловіч быў адным з першых, хто ў працах пра ВКЛ пачаў «цягнуць коўдру» на Беларусь. Бо нашыя суседзі па княстве не саромеюцца рабіць гэта даўно: палажкі лічачы яго выключна польскім, літоўцы — выключна літоўскім. І адны беларусы моўчкі пагадзіліся і з тымі, і з другімі. Мікола Ермаловіч, не адмаўляючы, што ў Княстве жылі не толькі беларусы, не стамляўся падкрэсліваць яго БЕЛАРУСКІ складнік.

Пра кнігу Міколы Ермаловіча і ягоную асобу мы гутарым з Анатолем ГРЫЦКЕВІЧАМ, доктарам гістарычных навук, прафесарам Універсітэта культуры і мастацтваў, правадзейным сябрам Міжнароднай акадэміі навук Еўразіі.

— Анатоль Пятровіч, вы доўга ведалі Міколу Ермаловіча?

— Мы пазнаёміліся ў Нацыянальнай бібліятэцы на пачатку 1970-х, тады яна называлася Дзяржаўная бібліятэка. Мікалай Іванавіч, хоць і меў вельмі пекны зрок, хоць і жыў у Маладзечна, але, не шкадуючы сябе, штодня ездзіў адтуль электрычкамі ў залу Беларускай літаратуры. Я тады працаваў над тэкстамі па феадальнай гісторыі для першага тома «Гісторыі Беларускай ССР» (выйшаў у 1972 годзе), а яго спачатку цікавіла старажытная гісторыя Беларусі — ад IX да XIV стагоддзя. Сталі гутарыць. Высветлілася, што па большасці пытаньняў мы — аднадумцы, так і зблізіліся. Мікола Ермаловіч працаваў са стосам кніг па гісторыі роднай Беларусі. Ён рыхтаваў сваю першую кнігу. Яму ніхто не плаціў за гэта грошай, ніхто не вызначыў п'ягадзюковых п'янаў, які іншым навукоўцам. Але, што добра, яму ніхто не загадваў, які пра што пісаць. Яму толькі перашкаджалі. Тое, што Ермаловіч не знаходзіўся на працы ў афіцыйных навуковых установах (напрыклад, у Інстытуце гісторыі АН БССР ці ў БДУ), пайшло яму на карысць. Ніхто з начальства не перашкаджаў яму пісаць.

— У гэтым і былі перашкоды, якія чыніліся Ермаловічу? — Што вы, далёка не толькі ў 1970-х, тады яна называлася Дзяржаўная бібліятэка. Мікалай Іванавіч, хоць і меў вельмі пекны зрок, хоць і жыў у Маладзечна, але, не шкадуючы сябе, штодня ездзіў адтуль электрычкамі ў залу Беларускай літаратуры. Я тады працаваў над тэкстамі па феадальнай гісторыі для першага тома «Гісторыі Беларускай ССР» (выйшаў у 1972 годзе), а яго спачатку цікавіла старажытная гісторыя Беларусі — ад IX да XIV стагоддзя. Сталі гутарыць. Высветлілася, што па большасці пытаньняў мы — аднадумцы, так і зблізіліся. Мікола Ермаловіч працаваў са стосам кніг па гісторыі роднай Беларусі. Ён рыхтаваў сваю першую кнігу. Яму ніхто не плаціў за гэта грошай, ніхто не вызначыў п'ягадзюковых п'янаў, які іншым навукоўцам. Але, што добра, яму ніхто не загадваў, які пра што пісаць. Яму толькі перашкаджалі. Тое, што Ермаловіч не знаходзіўся на працы ў афіцыйных навуковых установах (напрыклад, у Інстытуце гісторыі АН БССР ці ў БДУ), пайшло яму на карысць. Ніхто з начальства не перашкаджаў яму пісаць.

ХОЦЬ да ўступных экзаменаў у ВНУ Яшчэ далёка, але ў большасці сем'яў выпускнікоў школ 2012 года гэтая тэма — самая злабадзёная. Пэўным унёскам у яе абмеркаванне просім лічыць гутарку нашага карэспандэнта з вядомым беларускім эканамістам і аналітыкам, членам Грамадска-кансультацыйнага савета праеў Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Л.Ф. АЗІКАМ.

— Як бы вы ацанілі сённяшні стан вышэйшай адукацыі ў краіне?

— Я б сказаў, што яна па-ранейшаму знаходзіцца ў постсаветскай стадыі развіцця і перажывае зараз пераходных перыяду. І тут няма нічога дзіўнага. Для нас рэфармаванне сферы адукацыі аказалася самай складанай задачай. Куды прасцей было ліквідаваць татальныя дэфіцыт, напоўніць паліцы крам разнастайным таварам, утаймаваць гіперінфляцыю, навесці парадка на вуліцах, чым прытасаваць у адпаведнасці з сучаснымі глабальнымі выклікамі навуку і адукацыю. Аказалася, што якасна палепшыць падрыхтоўку спецыялістаў вышэйшай кваліфікацыі вельмі цяжка.

— Тут, верагодна, некалькі прычын?

— Так. Але галоўныя з іх — цывілізацыйная.

— Што гэта такое?

— Гэта значыць, што на працягу многіх дзесяцігоддзяў у Савецкім Саюзе мы былі часткай яго замкнутай сістэмы адукацыі. Гэта наклало свой адбітак на нашу вышэйшую школу. А тым часам працэс навучання і свеце становіўся ўсё больш мабільным і адкрытым. Сёння 10 працэнтаў студэнтаў у Еўропе мяняюць, заўважце, не ВНУ, а краіну навучання. І гэта ўжо не дзіва, калі малады чалавек пачынае вучоўбу ў нямецкім універсітэце, потым працягвае я ў італьянскім, а заканчвае ў французскім ці амерыканскім. Такім чынам дапытлівыя малады чалавек мае магчымасць з максімальнай карысцю правесці студэнцкія гады. Адначасова вывучыць адну-дзве замежныя мовы, што яму як будучаму спецыялісту толькі надае прафесійную вагу.

— А што стаючага ёсць у беларускай сістэме вышэйшай адукацыі?

— Першае. Мы захавалі ўсе ВНУ, ніводная з іх не закрылася. Другое. Мы ператваралі ўсе ВНУ ва ўніверсітэты. Засталіся толькі дзве інстытуцы, калі не памылкова, — Міністэрства надзвычайных сітуацый і інстытут працоўных і сацыяльных адносін. Наша ўніверсітэцкая адукацыя ў цэлым забяспечвае патрэбы краіны ў кадрах. Ёсць некалькі спецыяльнасцяў, па якіх мы не рыхтуем. У нас, дарчы, пачынаюцца з 90-х гадоў, не знаёміцца колькасць студэнтаў на 10 тысяч насельніцтва. Іх лік увогуле расце. Праўда, не зусім адпавядае патрабам нацыянальнай эканомікі і грамадства. У адзін момант мы звярнулі ўвагу на тое, што ў нас навушчыталі столькі юрыстаў і эканамістаў, а потым яшчэ і бухгалтараў, што іх нельга было ўладаваць на працу.

— Чым вы тлумачыце гэтую перакосяк?

— Выбар будучай прафесіі — надзвычай адказны крок для мала-

дога чалавека. Але давайце паглядзім, як гэты выбар у нас адбываецца. У «лепшых» традыцыях са-вецкіх часоў бацькі па-ранейшаму настойліва раіць дзецям, «на каго трэба ісці вучыцца», каб потым «стаць чалавекам». Прыводзяць усялякія прыклады з жыцця. Бацькі паўсюдна актыўна раіцца, наймаюць рэпетытараў, упарта па свае яках і знаёмых шукаюць «свайго» выкладчыка ў выбраным ВНУ, каб дапамог прасунуць туды любімае дзіця. З саветскіх часоў прафесію юрыстаў, эканамістаў і бухгалтараў давалі надзейны кавалка хлеба. Дзі і ў першыя гады постсаветскай эпохі, калі пачалі стварацца кааператывы, прыватныя фірмы і прадпрыемствы, гэтыя спецыяльнасці былі запатрабаванымі, добра аплачваліся. Вось і канулася моладзь засвойвае іх. А вышэйшая школа дала адэкватны адказ на гэты попыт і перастаралася.

— Між іншым, у саветскія часы работа ў банкаў лічылася зусім непрыцяжнай. Так сабе была работа. На банкускую справу ішлі вучыцца ў асноўным троечнікі, тыя, хто не меў шанцаў паступіць на іншыя больш прэстыжныя эканамічны спецыяльнасці. А вось цяпер у банк таксама не ўладавацца, нават касіраў.

— Часовае з'ява. Банкаўская справа — толькі частка вялікай эканомікі. Ва ўсім свеце яна па цякаваецца для маладых людзей лічынца сярэдняй, даходы там таксама сярэдняй, вядома, за выключэннем топ-менеджараў. У іх вельмі значны бонусы. Дарчы, асноўная колькасць банкаўскіх работнікаў — выпускнікі каледжа, які маюць сярэд-не спецыяльную адукацыю, толькі ад кіраўніцтва патрабуецца вышэйшай адукацыя, дыплом прэстыжнай бізнес-школы. У сувязі з гэтым узнікае пытанне: а ці патрэбна нам столькі бухгалтараў з вышэйшай адукацыяй? Я ўпэўнены, што не. Дастаткова дыплома каледжа. Увогуле варты разабрацца з тым, якія спецыяльнасці і ў якіх аб'ёмах нам неабходны на блізкаму і далёку перспектыву. І, магчыма, ужо ў школе весці работу па выяўленні схільнасцяў юнаку і дзючнат з мэтай іх прафесійнай арыентацыі. Каб гэта быў іх свядомы выбар жыццёвага шляху, а не бацькоў.

— Якія адукацыі — гэта ў першую чаргу якасць прафесарска-выкладчыцкага складу нашых універсітэтаў. А ён у нас нікульна старэе. Моладзь не вельмі імкнецца ў аспірантуру.

— Згодны. Таму зразумелы тая патрабаванні, якія паступова павышаюцца да ўніверсітэцкіх выкладчыкаў. Не сакарэў, што значная іх частка з года ў год чытае па пажоўклых паперках лічынкі, якія не выклікаюць цікаваці ў студэнтаў. А навука павінна быць рухомай і дэмакрат-

Фота Анатолія КЛЕЧЭВЫЧА.

канцэпцыю. Дарчы, кніга не выйшла, бо ўжо тады маральна аса-стаўпа асіміляваліся беларускім насельніцтвам ажно да XVI стагоддзя ўключна (раён Вілені і сучаснага літоўска-беларускага памежжа). Міф пра літоўскую завабў тэрыторыі Беларусі створаны ў XVI стагоддзі і ўпершыню з'явіўся ў літаратурна-публіцыстычным творы «Сказанне о князях владимирских». На-раджэнне гэтага міфа звязана з тагачасным імкненнем вялікіх князёў маскоўскіх давесці іх уяўныя правы на землі Беларусі і Украіны. Таму ў «Сказанні...» вялікія князі Віцень і Гедымін выступаюць як захопнікі гэтых земляў, якія павінны быць вернуты законнаму гаспадару — вялікаму князю маскоўскаму. Ермаловіч падкрэсліў, што значнай перашкодай для аб'ектыўнага асветлення пачатковага перыяду гісторыі Вялікага Княства Літоўскага з'яўляецца атавасаміліванне летапіснай Літвы з усходняю часткаю сучаснай літоўскай рэспублікі. Мікола Ермаловіч слухна пісаў, што стварэнне Вялікага Княства Літоўскага са сталіцай у Наваградку найперш адпавядала інтарэсам беларускіх феадалаў. Невыпадкова і тое, што ў Вялікім Княстве Літоўскім пануючае тагачаснае беларускае мовы стала дзяржаўнай! Тым, хто сумняваецца, я прыгадваю такі факт з гісторыі. Каб і ў той час, нават у глыбінні цяперашняй Летувы, з горада ехаў судзіць ў вёску судзіць сялян, то ён браў з сабой перакладчыка, які ведаў летуўскую (хамойкоўку) мову і рускую, згодна са Статутам Вялікага Княства Літоўскага, на беларускай мове. У кнізе Міколы Ермаловіча шанюны чытач знойдзе багата такіх ціка-

Глеб ЛАБАДЗЕНКА.

«НА КАГО ПАЙСЦІ ВУЧЫЦЦА, КАБ СТАЦЬ ЧАЛАВЕКАМ»

Толькі тады яна будзе эфектыўнай. Зараз нашай вышэйшай школе патрэбны прыток маладой крыві, свежых і амбіцыйных ідэй, нетрадыцыйных падыходаў і рашэнняў. Аднак «старая гвардыя» трымае абарону, неахвотна дапускае ў свае рады навучку. Асабліва гэта тычыцца абароны доктарскай дысертацыі. Дзі і кандыдацкую сёння вельмі няпроста абараніць.

З іншага боку, ёсць выпадкі, калі малады чалавек пасля заканчэння мінскага ВНУ паступае ў аспірантуру Венскага ўніверсітэта, там праз тры-пяць гадоў абараняецца і ў няпоўны 30 гадоў становіцца доктарам навук. Праз пэўны і нядоўгі час можна атрымаць званне прафесара вядомага замежнага ўніверсітэта. І такія прыклады далёка не адзінаковыя. А ў нас добра, калі малады чалавек у гэтым узросце ўшчыльную наблізіцца да абароны кандыдацкай. І не факт, што ў святле павышаных патрабаванняў да навуковых работ, асабліва на гуманітарны тэма, уадсца абараніцца. Таму і не вельмі, як раней, ідзе здольная моладзь у аспірантуру.

Я думаю, што надшыоў час абмеркаваць пераход да адной навуковай ступені. У большасці краін свету існуе адна ступень, скажам, доктар філасофіі. Гэта ўніверсальная ступень, якая пры-своіваецца і філосафу, і матэматыку, і гісторыку, і эканамісту.

— А як павысць прывабнасць аспірантуры? Можа, высокімі стыпендыямі?

— Ведаецца, калі зрабіць стаўку на матэрыяльную стымулы, то здарыцца, што ў навуку палезуць шэрацы прыстасаванцы. Памятаецца, як раней цугам ішлі ў навуку сыночкі і сабліва дачкі начальнікаў. Не-дзарма тады кандыдацкую ступень называлі «хлебнай карткай». Дзі і самі начальнікі таксама ў якасці «запаснога аэрадрому» стараліся ўсялякімі спосабамі стаць кандыда-там навук, а т і доктарам, калі па-гуле варты разабрацца з тым, якія спецыяльнасці і ў якіх аб'ёмах нам неабходны на блізкаму і далёку перспектыву. І, магчыма, ужо ў школе весці работу па выяўленні схільнасцяў юнаку і дзючнат з мэтай іх прафесійнай арыентацыі. Каб гэта быў іх свядомы выбар жыццёвага шляху, а не бацькоў.

— Якія адукацыі — гэта ў першую чаргу якасць прафесарска-выкладчыцкага складу нашых універсітэтаў. А ён у нас нікульна старэе. Моладзь не вельмі імкнецца ў аспірантуру.

— Згодны. Таму зразумелы тая патрабаванні, якія паступова павышаюцца да ўніверсітэцкіх выкладчыкаў. Не сакарэў, што значная іх частка з года ў год чытае па пажоўклых паперках лічынкі, якія не выклікаюць цікаваці ў студэнтаў. А навука павінна быць рухомай і дэмакрат-

— Яшчэ напрыканцы мінулага стагоддзя выявілі, што чалавек у сярэднім на працягу працоўнай дзейнасці пяць разоў мяняе прафесійны ўзровень ці прафесію. Скажам, спачатку працаваў тэхнікам-машынабудавніком, а потым пера-каваліфікаваўся ў інжынера-прыбы-рабаўдніка, а потым стаў тэхнола-гам. Унутры кожнай прафесіі ёсць магчымасці для росту і манеўру. Дарчы гэтага існуе паслядыпломная адукацыя. Напрыклад, вы працава-лі інжынерам па механічных гадзін-ніках. А сёння іх мала дзе выпуска-ць. Вам давядзецца перавучацца. Ці вы працавалі сакратаром ва Уста-нове, добра друкавалі на машыцы загады і даведкі. Цяпер паўсюдна ў прыёмных камп'ютары. Трэба так-сама перавучацца, умець карыста-цца інтэрнэтам. Раней каніструк-тары працавалі за вялікімі кульма-намі, а цяпер чарцяжы робіцца з дапамогай таго ж камп'ютара. Ву-чоба пасля заканчэння ВНУ дапа-магае вам заставацца ў прафесіі, зніжае верагоднасць страціць ра-боту. Таму заўсёды варты выкарысто-ваць магчымасці для павышэння прафесійнага ўзрочна: курсы, трэ-нінгі, канферэнцыі, семінары...

Гутарыў Леанід ЛАХМАНЕНКА.

У Мінску выйшла «Выбранае» Міколы Ермаловіча — уключна з бестселерам «Беларуская дзяржава Вялікае Княства Літоўскае»

ДАВЕДКА «ЗВЯЗДЫ» Мікола ЕРМАЛОВІЧ нарадзіўся 29 красавіка 1921 года ў вёсцы Малая Навасёлкі Менскага павета (цяпер Дзяржынскі раён), вучыўся ў Мінскім педагагічным інстытуце на факультэце беларускай мовы і літаратуры. З-за слабага зроку ў вайне не ўдзельнічаў. Быў настаўнікам сярэдняй школы ў Мардоўскай АССР. У канцы 1943 года вярнуўся ў Беларусь, працаваў у тагачасным Суражскім раёне Віцебскай вобласці, быў зваучам сярэдняй школы ў Дзяржынску. У 1947 годзе скончыў Мінскі педагагічны інстытут. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1992).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания жилых домов в д. Войшкуны Поставского района Витебской области

Table with 7 columns: №№ лотов, Адреса участков, Площадь, га, Кадастровый номер, Наличие ограничений в использовании, Начальная цена, рублей, Сумма подлежащих возмещению ограничений организатору аукциона расходов на его проведение. Includes details for 4 lots and terms of the auction.

Насельніцтва павінна ісці да ўлады не столькі са скаргамі, колькі з прапановамі, — перакананы дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Васіль БАЙКОЎ.

Мясцовому кіраванню і самакіраванню нам хутчэй варта вучыцца, чым вучыцца. Такі вывад направаецца падчас гутаркі з дэпутатам парламента Васілём БАЙКОВЫМ. Старшыня пастаяннай камісіі па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце, ён значальна аналігуючы профільную камісію і

ў Міжпарламенцкай Асамблеі СНД. Пастаянны падтрымліваючы сувязі з замежнымі калегамі, дэпутат можа смела сцвярджаць: беларускі вопыт многім служыць узорам для пераймання. Падзяліцца ім давлялася і на нядаўніх пасяджэннях асамблеі ў Санкт-Пецярбургу.

— Калегі, якія бываюць у Беларусі, заўважаюць, што ў нас тэрыторыі нашата больш дагледжаныя і ўпарадкаваныя, чым у многіх краінах СНД. Натуральна, яны заўжды цікавіцца, за кошт чаго камунальныя службы ўтрымліваюць тэрыторыі. У расіян, і не ў іх адных па прасторы СНД, часта ўзнікаюць цяжкасці міжмуніцыпальнага супрацоўніцтва, нам не знаёмыя. Напрыклад, калі ведамасная кацельня адпуская цапло і бюджэтным, і пазабюджэтным арганізацыям, што на практыцы выклікае мноства эканамічных спрэчак. У іх і сёння асобныя моманты ў гэтай галіне не зусім адрагуляваныя. У нас жа ёсць дакладнае размежаванне па мясцовых Саветах. Ці то ведамасная, ці то прыватная кацельня (хоць у нас такіх і мала) — тарыфы аднолькавыя, і ідзе дакладнае кіраванне. Іх пачыненне да пераймання нашага вопыту не абмежавалася толькі зацікаўленай гутаркай. Мы нават дамовіліся, што падрыхтуем для іх больш падрабязную даведку пра нашу сістэму кіравання тэрыторыямі. Больш за ўсё калег цікавілі камунальныя пытанні: ацяпленне, водазабеспячэнне, дарогі — наколькі нашы мясцовыя Саветы могуць уплываць на гэтыя працэсы жыццезабеспячэння людзей.

— Дарчы, наколькі?

— Падчас нядаўняга маніторынгу мы ішчэ раз ацанілі, як пасялковыя і сельскія Саветы працуюць з грамадзянамі па важных пытаннях жыццезабеспячэння. У нас гэтыя моманты дакладна прапісаны ў сацыяльных стандартах. Аж да медыцынскага абслугоўвання і падвозу дзяцей з аддаленых мястэчак у школу. Апроч дарожных фондаў, мясцовыя Саветы кантралююць і водазабеспячэнне. Хоць па гэтым у нас яшчэ шмат праблем, аднак сельскія і пасялковыя Саветы прыкладваюць максімум намаганняў. Нават за прыватныя індывідуальныя калодзежы, якія некалі былі безгаспадарнымі, узятліся. У іх гэта ўсё на ўліку, і забеспячэнне дровамі, дапамога ў вядзенні асабістай прыздэжнай гаспадаркі. Тым часам як у Расіі грамадзяне ў многім аддадзеныя самі сабе. Тамтэйшым мясцовым уладам цяжка уплываць на многія працэсы яшчэ і з-за таго, што ў іх не такое кампактнае пражыванне. У нас колькасць насельніцтва на тэрыторыях Саветаў аднаго ўзроўню вар'юецца нязначна, ды і самі тэрыторыі развіваюцца прыкладна аднолькава. Няма такога, што недзе пуста, а дзесьці густа.

— А ў заканадаўчым плане нам ёсць чаму кагосьці навучыць?

— Мы выйгрышна выглядаем на фоне калег. Нас часам крытыкуюць: маўляў, не ўсё прынялі ў заканадаўстве, што прадугледжана Еўрапейскай хартыі мясцовага самакіравання, аднак па самой арганізацыі кіравання тэрыторыямі, хутчэй, у нас ёсць чаму павучыцца. Мы маем нармальныя законы, якія дазваляюць развіваць ініцыятыву насельніцтва на месцах, фарміраваць асацыяцыі, грамадскія аб'яднанні. Гэта выткі мясцовага самакіравання, у нас яны ёсць. Прадстаўнікі СНД з інтарэсам слухаюць пра нашы нядаўнія змены ў базавым дакуменце для галіны — законе «Аб мясцовым кіраванні і самакіраванні». Там мы больш падрабязна прапісалі і арганізацыю работы юрыдычных асоб, якія базіруюцца на тэрыторыях мясцовых Саветаў. Новаўвядзеныя былі скіраваныя менавіта на тое, каб пасялковыя і сельскія Саветы маглі больш актыўна уплываць на важныя для жыхароў тэрыторыі пытанні, звязаныя з паляпшэннем умоў іх побыту. Што датычыцца сацыяльных і палітычных пытанняў, яны агавораныя ў законе дастаткова добра. Нестая хіба што рэгламентацыі некаторых эканамічных пытанняў. Актыўны ўдзел тэрыторыі ў фарміраванні ўласнага бюджэту павінен стымулявацца і заканадаўча. Тады рэгіёны будуць больш імкліва развівацца.

— Дасканаласці, як вядома, межаў няма... Якім вам бачыцца далейшае развіццё мясцовых Саветаў дэпутатаў?

— Акрамя адной толькі фінансавай свабоды, якую бачыць рэгіёны, я скажаў бы, што трэба больш развіваць асабістую ініцыятыву жыхароў канкрэтнай тэрыторыі. У нас насамрэч вельмі шмат зроблена дзяржавай па лібералізацыі эканомікі. Як проста цяпер адрыць уласную справу! А якія шырокія крытэрыі магчымасці Тэрыторыям варты больш працаваць з насельніцтвам: заахвочваць да ўдзелу ў малым і сярэднім бізнэсе літаральна кожнага. Думаю, гэта тая перспектыва, якая дазволіць тэрыторыям не прасіць датацыі, а больш зарабляць самімі. І мы бачым, што доля паступленняў у бюджэт ад малага і сярэдняга прадпрыемстваў штогод павялічваецца. Міжы тут няма. На кожнай тэрыторыі ёсць свае разынкі: гісторыка-культурныя каштоўнасці, спрыяльныя экалагічныя ці транзітныя умовы, а можа, урадлівыя глебы. Патэнцыяна залата жыла ёсць у любым месцы, вярта толькі яе ўбачыць і на базе гэтага развіваць бізнэс. А за спецыялізацыю рэгіёнаў і актыўны ўдзел мясцовага насельніцтва ў вырашэнні ўласных праблем.

— У тэорыі найкарацейшы шлях да рэалізацыі ўласнай ініцыятывы кожнага жыхара — праз структуры грамадскага самакіравання. На вашай памці былі выпадкі, калі яны на практыцы становіліся рэальнай, дзейнай сілай?

— І не адзін! У майой акрузе ёсць вёска Біццалёва, жыхары якой літаральна сваімі рукамі забяспечваюць уласны камфорт. І ў многім дзякуючы актыўнасці старэйшыні — Волгі Багатыровай. Па яе ініцыятыве ў Біццалёва, што ў Віцебскай раёне, з'явіўся водаправод: яна арганізавала аднаўскаюцца для збору грошай, падключыла і мясцовыя ўлады. На дапамогу ініцыятывы біццалёўцаў прыйшлі Лятчанскі сельскі выканкам, Віцебская раённая інспекцыя аховы прыроды, Віцебскі райвыканкам. Так сумеснымі намаганнямі і правялі вяду ў вёску. Напярэддзі з імі жыхары самі ўцялялі водаразборныя калонкі. Мясцы выдатны прыклад таго, які можна не сядзець ды на неба глядзець, а самім будаваць уласнае жыццё. Біццалёўцы, дарчы, не спыняюцца на дасягнутым — цяпер яны заняліся газыфікацыяй. І вост літаральна нядаўна былі пракладзены ўжо ванквыя сеткі газазабеспячэння, вядзецца работа па падключэнні жылых дамоў. Апошнім часам падобныя арганізацыі самакіравання прыкметна прагрэсуюць. І гэта натуральна: мясцовыя жыхары самі з вусамі — як ніхто іншы, ведаюць, чаго нестает тэрыторыі. Пры гэтым у іх ёсць шчырая зацікаўленасць у становачым зыходзе справы. Яны звяртаюць увагу ўладаў на наяўныя праблемы — праз асабістыя звароты, дамавы камітэты, старэйшынаў вёсак. А пастаўлена задача — ужо 30 працэнтаў поспеху. У любой групе ёсць лідар — адкрыты ці схаваны, і мясцовыя Саветы ўсё часцей абапіраюцца на аўтарытэтных людзей населенага пункта, з актыўнай жыццёвай пазіцыяй, якія могуць не толькі сфармуляваць праблему, але і прапанаваць рашэнне і нават арганізаваць астатніх жыхароў.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

«НЕ НАЗЫВАЙЦЕ МАЁ ІМЯ!»

РАКУРС

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

...На стале разрываецца тэлефон.
— Добры дзень! Гэта рэдакцыя? — пытаецца мужчына.
— Так.
— Я з Гродзенскай вобласці тэлефаную. У нашым сельсавеце дрэнна арганізаваны закуп малака: то прымаюць яго, то не прымаюць...
— Усё зразумела. Будзем разбірацца. Калі ласка, назавіце ваша імя і прозвішча.
У трубцы — секунднае маўчанне...

— Ведаецца, — заўнік відэавочна бянтэжыцца, — вам я іх скажу, але гэта павінна застацца паміж намі. Будзецца рыхтаваць матэрыял — не называйце маё імя.

Рэдакцыя сапраўды мае права дзейнічаць у інтарэсах грамадзяніна ці групы грамадзян, не называючы іх прозвішчаў. Але ў выпадку, пра які ідзе гаворка, захаваць «інкогніта» не атрымаецца — каб даведацца аб прычыне збою ў арганізацыі закупу малака, неабходна звязацца з прадстаўніцтвамі мясцовай улады, запытацца пра канкрэтны населены пункт, назваць дакладны адрас, па якім не прыехаў малаказборшчык...

Тлумачу ўсё гэта сваіму суразмоўцу.
— Тады ўвогуле не трэба ніякіх разбіральніцтваў, — гаворыць ён.

— Чаму? Вы што, ужо не хочаце, каб у вас своечасова забіралі малако?

— Разумеецца... Вы прыедзце і паедзце, а нам тут жыць. У наступны раз мне могуць горшы зямельны ўчастак выдзеліць ці якую-небудзь даведку затрымаюць, ці да санітарнага стану падворка прычыняцца... Так што даруйце за турбаванне.

На тым канцы проваду — кароткія гукі...

Гэта далёка не адзінаквы выпадкі ў майёй журналісцкай практыцы, калі заўнік «забірае» назад сваю скаргу толькі таму, што яго прозвішча можа стаць вядомым мясцовому кіраўніцтву, а значыць... Уласна кажучы, што? «Вам добра, — тлумачыць мне іншы заўнік, — вы жывяце ў сталіцы. Там ніхто нікога не ведае, і начальнікаў шмат. Не спадабаўся адзін — пайшоў да іншага. А ў нас на перыферыі хто кіруе? Старшыня сельвыканкама ды старшыня калгаса, на тэрыторыі ўсё ад іх залежыць... Не мы, безумоўна, можам і паспачацца з імі, і правы «пакачаць» — у межах сельсавета. Але галоўнае, за іх не выходзіць, не «выплюваць» праблемы на раёныны ўзровень ці, крый Божа, далей, не выносіць «смецце з хаты». Так што са скаргамі ў вышэйшай інстанцыі звяртаюцца толькі самыя прабуўныя або ўты, у каго ёсць сваякі, якія займаюць больш-менш высокія пасады (напрыклад, галоўны бухгалтар прадпрыемства ў абласным цэнтры ці ўрач у раённай бальніцы). Астатнія не рызыкуюць. Таму што... сабе даражэй».

Мяне гэта не проста здзівіла — насцярожыла. Не пры феадальным жа строі жывём, а ў прававой дзяржаве, а значыць, на кожнага мясцовага «князячка» (няважна, якая ўзроўню) можна знайсці ўправу. Ці ўсё ж не?

Чарговы званок — з Віцебскай вобласці. Жанчына скардзіцца, што яе пажылой маці, якая ўсё жыццё жыла ў вёсцы і працавала ў калгасе, не выдзяляюць пашу для кароў. Просіць разабрацца з сітуацыяй. Пачынаю разбірацца... Праз дзень — зноў званок ад той жа заўніцы. «Спыніце разбіральніцтва, — просіць яна. — Старшыня сельвыканкама даведаўся, што мы звярнуліся ў газету, і пабядачу выправіць сітуацыю літараль-

на днямі!». Добра, як добра. Спьянуя. Мінае месяц, другі... Дай, думаю, пацікаўлюся, дзе ўсё ж пасвяцца каровы ветэрана калгаснай працы. Тэлефаную ўжо непасрэдна маці нашай заўніцы, задаю пытанне. Яна — у слёзы: маўляў, мясцовае кіраўніцтва не стрымала сваіх абяцанняў. А старшыня калгаса і ўвогуле яе аблаяў. Не да цябе, кажа, з тваімі каровамі, маеш каля хаты надзел зямлі — вось там і пасі. І вымушана стала жанчына выганяць сваіх буронак на чужыя ўчасткі, што некалі належалі мясцовым жыхарам, а цяпер перайшлі да гарадскіх спадчыннікаў, якім «да лямпачкі», што там расце і як...

І зноў прапаноўваю ёй дапамогу (часам жа аднаго тэлефанавання з рэдакцыі бывае дастаткова). І зноў чую ў адказ: «Што вы, ні ў якім разе! Я ж проста так з вамі падзялілася. Не дай Бог, наша кіраўніцтва даведаецца — увогуле нікога не атрымаю. А так... можа, хоць калі-небудзь нешта дадуць». І я абцяга маўчаць, каб ёй не нашкодзіць. Хоць працы ў рэспубліканскім выданні і магла б пры неабходнасці пастукацца практычна ў любыя дзверы любой уладнай структуры. Мой «сігнал» так ці інакш будзе праадрасаваны на ніз, на ўзровень адпаведнай вобласці, потым — у раён. У раёне з кіраўніком сельвыканкама ці сельгаспрадпрыемства правядуць растлумачальную працу, і пытанне з пашай, хутчэй за ўсё, будзе вырашана на карысць жанчыны. Але я не выключваю варыянта, што, звярнуўшыся на наступны раз у сельвыканкам па якой-небудзь сваёй патрэбе (атрымаць даведку, папрасіць дадатковыя «соткі», паскардзіцца на суседа-пніцу, які не дае жывіцы, і г.д. і да т.п.), яна не пацую ў адказ: «Спачатку ганьбіце нас на ўсю краіну, а потым прыходзіце і просіце, каб дапамаглі...». Думаю, яна таксама гэта прадувае, таму і не хоча выносіць «смецце з хаты».

Ды што там шараговыя грамадзяне... Некалькі гадоў таму абзваліла з дзясятка кіраўнікоў райсаветаў з прапановай выклісці на паперы і даслаць у рэдакцыю «МС» (з мэтай публікацыі) сваё бачанне мясцовых праблем і шляхоў іх вырашэння. Агукнуліся, трэба сказаць, амаль што ўсе. Але даслапі... звяліцца справядзачы, складзеныя з суцэльных браверных лозунгаў і штампай, якія нагналі аскому яшчэ ў 70—80-х. Накшталт «сонца свеціць вельмі ярка, а мы перавыканалі план па колькасці высаджаных кветак і разбітых клумбаў». У разуменне: хацелі, як лепш. А атрымалася... што атрымалася. Суцэльны пазітыў, неўтаймоўны аптымізм і ніякіх праблем, ніякіх «блалючых кропкаў»

Фота Марыі КАРПЕНКАЙ.

Наталія КАРПЕНКА.

ТЭМА ДНЯ

ПРАЦА З ЛЮДЗЬМІ:

Не сапсаваць лыжкай дзёгцю бочку мёду

Саветы дэпутатаў — адна з асноўных апор прэзідэнцкай улады. Яны павінны ведаць усе праблемы людзей, якія ўзнікаюць на адпаведных тэрыторыях, і своечасова рэагаваць, вырашаць іх. На жаль, гэтага часта не назіраецца.

Такім уступам адкрыў абласны семінар-нараду па пытаннях удасканалення работы са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб у мясцовых выканаўчых і распарадчых органах Мінскай вобласці старшыня Мінаблвыканкама Барыс БАТУРА. На нараду былі запрошаны старшыні Саветаў прычынага і базавага ўзроўняў, прадстаўнікі структурных падраздзяленняў аблвыканкама і абласных арганізацый, члены аблвыканкама.

Губернатар падкрэсліў, што, нягледзячы на вырашаную сістэму работы — прыёмы, сустрачы з насельніцтвам і г.д., — галоўным неадапам мясцовых уладаў застаюцца пустыя абяцанні, якія падмяняюць рэальную справу.

— Чалавеку трэба гаварыць праду, — запатрабавав Барыс Батура. — З'явілася праблема, скажам, з газыфікацыяй, — значыць, трэба вызразна сказаць, што ў гэтым годзе яе вырашыць не атрымаецца, але — у залежнасці ад сітуацыі — зробім праз год, праз два, ці праз тры. А для гэтага патрэбны праграмы па асноўных кірунках развіцця тэрыторыі, якія павінны быць зброеныя на аснове тых рашэнняў, якія мы будзем прымаць на IV Сесію беларускага сходу.

Кіраўнік аблвыканкама паведаміў, што ўжо вызначаны асноўныя кірункі развіцця нашай краіны на наступную пяцігодку, і, зыходзячы з гэтага, у кожным пасялковым, сельскім Савеце да канца года павінны быць распрацаваны адпаведныя праграмы развіцця тэрыторыі.

— Сур'ёзныя праблемы ўзнікаюць і з капітальным рамонтам жылля. Тут таксама трэба гаварыць праду аб тэрмінах. Але калі цячэ дах, яго трэба адрамантаваць неадкладна! Вялікіх затрат тут няма. А мы часам абяцаем зрабіць заўтра, а робім толькі пасля ўмяшання некай вышэйшай структуры. Як глядзецца — мы ўсе

з вамі салідныя, выхаваныя людзі, а займаемся штодзённым ашуканствам. Я не кажу, што гэта вельмі частая практыка і што гэта датычыцца ўсіх. У асноўнай масе вы працуеце нармальна, зладжана, адказна. Але, які у той жа прымаўцы, лыжкай дзёгцю можаце сапсаваць бочку мёду. Адзін такі «зрыў» — і ўсе менавіта ад яго будуць адштурхоўвацца падчас ацэнкі працы ўлады.

Калі чалавек звярнуўся да ўлады, то ўлада абавязана адрагаваць своечасова, падкрэсліў губернатар. Але пры гэтым павінны быць дакладна размежаваныя функцыі і абавязкі грамадзяніна нашай дзяржавы і ўлады.

Робота са зваротамі грамадзян была, ёсць і будзе адной з галоўных у дзейнасці кіраўнікоў усіх узроўняў, таму што больш дакладнай крыніцы інфармацыі аб настроі людзей, аб іх стаўленні да ўлады няма, адзначыла ў сваім выступленні старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Святлана ГЕРАСІМОВІЧ. У залежнасці ад таго, наколькі паспяхова вырашаюцца пытанні забеспячэння насельніцтва жыллем, транспартнымі, гандлёвымі, бытавымі паслугамі, які ўмяоўваецца матэрыяльная база ўстаноў аховы здароўя, адукацыі, культуры, спорту, які комплекс паслуг можа прапанаваць чалавеку жыллёва-камунальная гаспадарка, — і вызначаецца эфектыўнасць работы органаў ўлады.

— Нагада, якая адбылася днямі ў кіраўніка дзяржавы на тэму павышэння эфектыўнасці работы са зваротамі грамадзян, стала чарговым імпульсам да павышэння якасці гэтай работы. Галоўнае патрабаванне, адрасаванае чыноўнікам самага рознага ўзроўня, — хопіць хавацца ў кабінетах, ідзіце да людзей! Гэта датычыцца і нас, дэпутатаў. У любой установе работа са зваротамі грамадзян не павінна стаць другаснай.

З пачатку года ў аблвыканкам і абласны Савет паступіла 4174 звароты — на 898 больш, чым за аналагічны перыяд мінулага года, паведаміла Святлана Герасімовіч. У рэгіёнах сітуацыя выглядае наступным чынам. Тры раёны дасягнулі зніжэння колькасці зваротаў. У першую чаргу старшыня абласавета адзначыла Салігорскі раён, дзе навідавоку эфектыўна практычна работа з людзьмі. Дына-

міка паніжэння таксама ў Валожынскім і Нясвіжскім раёнах. У іншых рэгіёнах Міншчыны назіраецца павелічэнне колькасці зваротаў, скіраваных у вобласць. Асобую занепаконасць выклікае сітуацыя ў Мінскім, Лагойскім, Любанскім, Стаўбцоўскім, Смалевіцкім і Дзяржынскім раёнах. Раёнаму кіраўніцтва згаданных рэгіёнаў і ўсё дапаўнаючы корпусу неабходна павысіць якасць работы са зваротамі грамадзян, забяспечыць дакладнасць і планавасць у вырашэнні сацыяльна-бытовых праблем жыхароў, заклікала Святлана Герасімовіч.

Больш за 30 працэнтаў усіх зваротаў па адрас аблвыканкама і абласавета складаюць звароты жыхароў горада Мінска. Акрамя таго, апошнім часам людзі сталі часцей звяртацца ў Адміністрацыю Прэзідэнта, у Камітэт дзяржаўна-кантролю. Пры гэтым акрэслілася тэндэнцыя памяншэння колькасці зваротаў, скіраваных у рай-, гарвыканкамы, а таксама ў сельскія і пасялковыя выканаўчы камітэты і Саветы дэпутатаў. Гэта трывожны сігнал, які сведчыць аб недастатковай рабоце ў шэрагу рэгіёнаў па вырашэнні асноўных пытанняў жыццядзейнасці насельніцтва. Пагаршаюць сітуацыю і не падмацаваныя рэальнымі дзеяннямі абяцанні, якія ўлады накіроўваюць заўнікам замест вырашэння іх праблемы. І выпадкі такія не адзінаквы, а яны не спрыяюць умацаванню аўтарытэту ўлады на месцах і вымушаюць грамадзян адчыняць больш высокія кабінеты.

Сярэдні паказчык колькасці зваротаў на 10 000 жыхароў складае па вобласці 20. У Мінскім жа раёне — 52,9, у Смалевіцкім — 42,5, у Дзяржынскім — 28,1, у Лагойскім — 25,9. Ва ўсіх астатніх рэгіёнах Міншчыны гэты паказчык ніжэй за сярэдні. У якасці становачка прыкладу старшыня абласавета прывяла Салігорскі (паказчык 8,2) і Капыльскія раёны (10,6). Пэўны поспеху таксама дасягнулі Мядзельскі, Нясвіжскі і Слуцкі раёны.

Што датычыцца «тэматыкі» зваротаў жыхароў Міншчыны, то лідарам тут з'яўляюцца пытанні будаўніцтва і рамонт інжынерных сетак і камунікацый, паляпшэння якасці дарожнага пакрыцця (34 працэнты). Кожны чацвёрты зварот звязаны з рамонтам жылля і паляпшэннем жыллёвых умоў. 23 працэнты складаюць пытанні землеўпарадкавання,

які ў большасці выпадкаў датычацца ўзроўнявання канфліктаў суседзяў з-за карыстання ўчасткамі.

— Старшыні пасялковых, сельскіх выканкамаў, раённых служб, дэпутаты ўсіх узроўняў не павінны быць у зямельных спрэчках пачочнымі назіральнікамі. Трэба даламагаць вырашаць праблему на яе пачатковай стадыі, не даводзячы да суда і звароту ў вышэйшай інстанцыі.

Святлана Герасімовіч адзначыла, што ў вобласці вырастае колькасць калектывных зваротаў. У большасці сваёй калектывныя звароты таксама ўтрымліваюць інфармацыю аб неабходнасці правядзення капітальнага рамонту дамоў, газыфікацыі населеных пунктаў, рамонту дарог, стварэння інфраструктуры на тэрыторыі новых жылых раёнаў.

— Узімаюцца пытанні, якія патрабуюць вялікіх аб'ёмаў фінансавання і не могуць быць вырашаныя ў аптымальна кароткія тэрміны, які таго хочучы грамадзяне. Але гэтыя пытанні з часам будуць вырашаны. Людзі пра гэта павінны ведаць. І тут неабходна аб'яднанне намаганняў як выканаўчых органаў, так і дэпутатаў і корпусу.

Сярод пытанняў, з якімі жыхары Міншчыны звяртаюцца ў аблвыканкам, так і ў вышэйшай інстанцыі, асаблівай увагі патрабуе будаўніцтва жылля. Якасць уведзеных у эксплуатацыю «квадратных метраў», тэрміны будаўніцтва павінны трымацца на пастаянным кантролі. Нягледзячы на праведзеную ў гэтым кірунку работу, колькасць «даўгабудуў» у вобласці яшчэ даволі вялікая, пра што сведчаць звароты. Дзеяла справядлівае Святлана Міхайлаўна адзначыла, што сітуацыя паступова паляпшаецца, але яшчэ і сёння выкрываюцца факты (іх губернатар ахарактарызаваў «фактамі ганьбы»), якія сведчаць не на карысць працы мясцовых чыноўнікаў.

Работу мясцовых уладаў са зваротамі грамадзян трэба разглядаць праз прызму праблем канкрэтнага чалавека і тых цяжкасцяў, з якімі яны даводзіцца сутыкацца, абіваючы парогі чыноўніцкіх кабінетаў, падкрэсліла на заканчэнні старшыня абласавета.

Іна МІНДАЛЁВА.

КРЭДЫТ ДЛЯ ПАДСОБНАЙ ГАСПАДАРКІ

У Столінскім раёне, больш чым у якіх іншых сельскіх раёнах, ёсць даволі вялікая катэгорыя людзей, якія вядуць асабістую падсобную гаспадарку і жывуць толькі за яе кошт. І час ад часу ў іх узнікае патрэба ў фінансавых сродках на новы сезон. Але дзе іх узняць? Каб атрымаць крэдыт у банку, патрэбны пэўныя даведкі, і адна з галоўных — даведка пра даходы. І ў выніку чалавек, які вядзе толькі ўласную падсобную гаспадарку (жыве за яе кошт), не можа атрымаць крэдыт, каб развівацца далей. Ці ёсць альтэрнатыва? З такім пытаннем я звярнулася да дырэктара Цэнтра падтрымкі сельскага развіцця Віктара ВЕЛЯСНІЦКАГА.

— Гэтае пытанне паднялі жыхары Белаўшынскіх яшчэ ў 2004 годзе. Бо для многіх уладальнікаў асабістых падсобных гаспадарак не хопала сродкаў, каб нармальна ўвайсці ў сельскагаспадарчы сезон. Яны звярталіся ў банк, але так і не змоглі атрымаць крэдыт, паколькі не мелі магчымасці прадставіць даведку пра даходы. Тады мы сумесна з сельскімі жыхарамі з Белаўшынскіх і нашымі партнёрамі з Мінска і Парыжа распрацавалі розныя спосабы доступу да крэдытных рэсурсаў для гэтай катэгорыі жыхароў. І асноўныя два варыянты былі такімі: крэдытны кааператыв (які прыцягваюць бы сродкі на дэпазіты і выдаваў пазыкі сваім членам) і банкаўскае крэдытаванне з выкарыстаннем гарантыйных фондаў. Апошняя стала бліжэй для жыхароў вёскі. Таму ў 2004 годзе была распрацаваная

схема банкаўскага мікракрэдытавання вясцоўцаў, якія займаюцца сельскагаспадарчай вытворчасцю ва ўмовах асабістых гаспадарак. Метадалагічна і фінансавана нам дапамагалі партнёры з асацыяцыі FERT (Францыя).

— Якім чынам працавала створаная вамі схема?

— Нашым партнёрам, які ўдзельнічаў у праекце, стаў «Беларусьбанк». Для гэтага была наладжаная сустрэча са старшынёй яго праўлення Надзеяй Ермаковай. У сустрэчы ўдзельнічалі прадстаўнікі ад уладальнікаў асабістых падсобных гаспадарак з вёскі Белаўшынскі Іван Волчык. І Ермакова вядла гутарку з гэтым чалавекам, каб даведацца з першых вуснаў пра справы вясцоўцаў. Тады банк падтрымаў амаль усе нашы прапановы, і мы пачалі супрацоўніцтва з ім. У банку быў створаны гарантыйны фонд (для яго FERT выдзеліў 30 тысяч еўра), кіраваць якім трэба было навучыцца самім вясцоўцаў. Гэта быў пілотны ў Беларусі праект з мікракрэдытавання асабістых падсобных гаспадарак. Гэты механізм праходзіў выпрабаванне чатыры гады, з 2005 па 2008 год, у вёсках Белаўшынскі, Альманы і Гарадна.

— І як пайшлі справы?

— Паколькі ініцыятыва па крэдытаванні ішла ад жыхароў Белаўшынскіх, была створана вясковая крэдытная камісія, у склад якой увайшла пяць жыхароў вёскі. Яна на масовым узроўні разглядала кандыдатуры атрымальнікаў крэдыту (выбірала, каму давараць, каму не), а таксама пакеты докумен-

таў, якія людзі прадстаўлялі. Неабходныя дакументы былі распрацаваны і адаптаваныя з улікам прапановаў вясцоўцаў. Сумеснымі намаганнямі мы пастараліся максімальна паменшыць іх колькасць. Папярэдне на сходзе былі распрацаваныя крытэрыі, па якіх камісія ацэньвала крэдытаатрымальнікаў і іх прасцейшыя бізнес-планы на развіццё асабістай гаспадаркі. Зразумела, што людзі на месцах лепш ведаюць адно аднаго, а значыць, праца крэдытнай камісіі, з аднаго боку, значна зніжала рызыку незвароту мікракрэдыту, а з другога, дазваляла атрымаць першы вопыт кіравання гарантыйным фондам. Далей усё шло па распрацаванай схеме: вясцоўцы падавалі заявы і іншыя неабходныя дакументы ў сваю крэдытную камісію, тая на масовым узроўні давала згоду (ці не), далей спіс трапляў у банк, які непасрэдна выдаваў крэдыт.

— На якіх умовах ён выдаваўся?

— Крэдыт выдаваўся на адзін год. У 2005 годзе гэта былі 10 працэнтаў гадавых, а пазней — 12 працэнтаў, да гэтага трэба дадаць працэнт за выдачу наяўных грошай. Вельмі важнай з'яўлялася магчымасць пачаць вяртаць крэдыт толькі праз восем месяцаў — гэта значыць, была прадугледжаная адтэрміноўка па выплаце. Напрыклад, бралі крэдыт у лістападзе, а з першымі даходамі з асабістых гаспадарак, у маі-чэрвені, вярталі яго. Была магчымасць пагадзіцца з тэрміноўкай. Большасць вясцоўцаў так і рабіла, што дазваляла знізіць гадавую працэнтную

стаўку да 3-4 працэнтаў. Абаязковай умовай было тое, што крэдыт выдаваўся на выдзене і развіццё асабістай падсобнай гаспадаркі.

— Ці ўзніклі праблемы з вяртаннем сродкаў?

— Практычна не. Абсалютная большасць імкнулася своечасова выплаціць пазыку. За чатыры гады працы такога механізму крэдытавання былі вернуты ўсе атрыманыя крэдыты, хоць і ўзніклі ў некаторых вясцоўцаў праблемы са своечасовасцю штомесячных плачэяў. Гэтай праблемай займалася пачынаюць крэдытнай камісіі. У 2005 годзе ў пералічаных вёсках крэдыт выдавалі 31 чалавеку, у 2006-м — 34-м. Ахвотных было больш, аднак існавалі абмежаваны агульнай сумай. У выніку за чатыры гады крэдыт атрымалі 112 чалавек на суму 263 мільёны.

— Напрыклад, калі я, уладальнік асабістай падсобнай гаспадаркі, хачу ўзяць крэдыт памерам 100 мільёнаў, я змагу гэта зрабіць?

— Адзначана адказнае цяжка. У кожным выпадку падыход будзе індывідуальны. На той час крэдытная камісія вырашала, якой можа быць максімальная сума для кожнага. Пры гэтым трэба было абгрунтаваць, на якія гэтыя бярэцца крэдыт. Ды і самі людзі разумелі: калі адзін возьме вялікі грошы, то іншаму не дастаецца. Сярэдняя сума крэдыту складала каля адной тысячы еўра. Цяпер завяршаецца ўз'яданенне ўсіх пытаняў — «Партытэт-банкнам», які стаў нашым партнёрам. Планаецца, што ў хуткім часе ў жы-

хароў вёсак Белаўшынскіх і Велямічы (з імі мы цесна супрацоўнічаем) з'явіцца магчымасць узяць крэдыты для развіцця асабістай падсобнай гаспадаркі. Сумесна са сваімі партнёрамі мы плануем утварыць гарантыйны фонд у памеры 150 мільёнаў рублёў. Шукаем і іншыя арганізацыі, якія маглі б сродкамі гавантаваць вяртанне крэдытаў уладальнікамі падсобных гаспадарак. З банкам маецца папярэдняе дамоўленасць, што сума ўсіх крэдытаў будзе ў два разы вышэйшая, чым гарантыйны фонд. Гадавы працэнт сёння складае 16,5%. Магчыма, іншыя банкі маюць больш прывабныя ўмовы, аднак падрэбра мець вялікую колькасць даведак, каб узяць там крэдыты. І самае галоўнае — у людзей павінен быць выбар.

— Вы абмяжуете супрацоўніцтва вёскамі Велямічы і Белаўшынскі?

— Плануем пашыраць колькасць атрымальнікаў крэдытаў і ў іншых вёсках. Пры ўмове, што ў нас хопіць сродкаў для іх. Нам неабходна ведаць заплыты на крэдыты і з іх улікам ствараць гарантыйны фонд. Ахвотныя могуць звазіць нам і пакадаць свае заявы. Аднак нагадаць, што сам Цэнтр падтрымкі сельскага развіцця не выдае крэдытаў — мы толькі дапамагаем, каб такая магчымасць была ў жыхароў нашых населеных пунктаў. Яшчэ хачу нагадаць, што заявы на вытворчасць новых для Столінскага раёна відаў сельскагаспадарчай прадукцыі будуць разглядацца ў першую чаргу. Таццяна СЕГЕН.

Закон Рэспублікі Беларусь

Аб унісенні змяненняў і дапаўненняў у Закон Рэспублікі Беларусь

«Аб дзяржаўных дапамогах сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей»

Прыняты Палатам прадстаўнікоў 14 кастрычніка 2010 года
Ухвалены Саветам Рэспублікі 29 кастрычніка 2010 года

Артыкул 1. Унесці ў Закон Рэспублікі Беларусь ад 30 кастрычніка 1992 года «Аб дзяржаўных дапамогах сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей» ў рэдакцыі Закона Рэспублікі Беларусь ад 28 снежня 2007 года (Вядомасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1992 г., № 27, ст. 473; Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2007 г., № 305, 2/1403; 2009 г., № 276, 2/1603) наступныя змяненні і дапаўненні:

1. У абзацы другой часткі першай артыкула 3 словы «ніжэй рэгістрацыі актаў» замяніць словамі «запісу акта».
2. Артыкул 9 дапоўніць часткай другой наступнага зместу:
«Дапамога ў сувязі з нараджэннем дзіцяці не прызначаецца ў выпадку нараджэння мёртвага дзіцяці.»
3. Частку трэцюю артыкула 10 дапоўніць словамі «, а таксама дзеці, нараджаныя мёртвымі».
4. У артыкуле 13:
у частцы першай лічбы «80» замяніць лічбы «100»;
5. часткі чацвёртую і пятую пасля слоў «у памерах» дапоўніць словамі «і на умовах»;
6. дапоўніць артыкул часткай шостаю наступнага зместу:
«Асобам, якія ажыццяўляюць догляд дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў і адначасова навуваюцца ва ўстановах, што забяспечваюць атрыманне пасляўнёўверстацкай адукацыі, дапамога прызначаецца (выплачваецца);
7. тым, хто атрымлівае стипендыю, — у памеры 50 працэнтаў дапамогі, прадугледжанай часткай першай гэтага артыкула;

тым, хто не атрымлівае стипендыі, — у памерах і на ўмовах прадугледжаных часткамі першай і трэцяй гэтага артыкула.»

5. У артыкуле 15:
абзац першы часткі першай дапоўніць словамі «, усынавіцелі (уда-чарыцелі)»;

7. У артыкуле 17:
абзац першы пасля слоў «вышэйшай адукацыі» дапоўніць словамі «ў дзённай форме атрымання адукацыі»;

8. У частцы чацвёртай артыкула 16:
пасля слоў «у якіх чалавек» дапоўніць частку словамі «, усынавіцелю (уда-чарыцелю)»;

9. У артыкуле 23:
у назве артыкула, частках першай і другой, абзацы другі часткі чацвёртай часткі і абзацы рэгістрацыі актаў» замяніць словамі «запісу акта»;

10. У абзацы другім часткі другой артыкула 24:
словы «папраўчай установе» замяніць словамі «ўстанове крмінальна-выканаўчай сістэмы Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь»;

11. У артыкуле 27:
частку восьмую пасля слоў «які накіраваны дзедзеным органам» дапоўніць словамі «, асобам, якія працуюць у камерцыйных арганізацыях з сярэдняй колькасцю работнікаў за календарны год да 15 чалавек уключна, у індывідуальных падпрямальніках, прыватных харатарыаў»;

12. У частцы першай артыкула 20:
першы сказ пасля слова «бацька» дапоўніць словамі «, усынавіцель (уда-чарыцель)»;

13. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

14. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

15. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

16. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

17. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

18. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

19. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

20. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

21. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

22. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

23. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

24. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

25. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

26. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

27. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

28. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

29. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

30. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

31. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

32. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

33. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

34. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

35. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

36. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

13. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

14. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

15. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

16. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

17. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

18. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

19. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

20. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

21. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

22. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

23. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

24. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

25. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

26. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

27. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

28. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

29. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

30. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

31. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, калі інваліднасць устаноўлена раней.»;

32. У частцы першай артыкула 29:
словы «або фактычна ажыццяўляюць догляд дзіцяці-інваліда, — дзень устаноўлення дзіцяці інваліднасці: для асоб, якія знаходзяцца ў водпуску па доглядзе дзіцяці да дасягнення ім узросту 3 гадоў, к

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ РУП «БЕЛСПЕКОНТРАКТ» 29 декабря 2010 года проводит 16-й открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Лот	Наименование техники	Местонахождение объекта	Год выпуска	Расход ресурса, %	Начальная цена продажи (руб.)	Сумма задатка (руб.)
1	2	3	4	5	6	7
109.	Аэродромная железобетонная плита ПАГ-14 партия — 8 шт. 3 кат.	г. Береза в/часть 97085	1988	50	3 040 000	304 000
110.	Аэродромная железобетонная плита ПАГ-14 партия — 70 шт. 4 кат.	г. Береза в/часть 97085	1988	75	25 200 000	2 520 000
111.	Аэродромная железобетонная плита ПАГ-14 партия — 70 шт. 4 кат.	г. Береза в/часть 97085	1988	75	25 200 000	2 520 000
112.	Аэродромная железобетонная плита ПАГ-14 партия — 70 шт. 4 кат.	г. Береза в/часть 97085	1988	75	25 200 000	2 520 000
113.	Аэродромная железобетонная плита ПАГ-14 партия — 70 шт. 4 кат.	г. Береза в/часть 97085	1988	75	25 200 000	2 520 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, 2, 6-й этаж, в 11.00, **29 декабря 2010 г.**
 К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток и подавшие заявление на участие в аукционе, учредительные акты и другие необходимые документы до 17.00 **27 декабря 2010 года.**
Победитель аукциона обязан:
 1. Заключить договор купли-продажи **29 декабря 2010 г.**

2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 10-ти банковских дней со дня подписания договора купли-продажи (до 14 января 2011 года).
 Задаток и денежные средства победителем лота перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: 3012008660018, код 357, в Октябрьском отд. ОАО «БПС-Банк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, УНП 101099370. **Без НДС. Справки по тел.: (017) 278 06 97, факс 224 20 01.** Наш адрес в интернете: www.belspekcontrakt.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА с применением метода понижения начальной цены по продаже объектов, находящихся в республиканской собственности, и права заключения договоров аренды земельных участков, необходимых для их обслуживания, которые составляют единые предметы аукциона

Организатор аукциона:
 Фонд «Минскоблгосимущество», г. Минск, ул. Чкалова, 5, тел. (8017) 224 39 76, (8017) 500 47 10
 Место проведения аукциона: г. Минск, ул. Чкалова, 5
 Дата и время проведения аукциона: 28 декабря 2010 г. в 15.00

Сведения о предметах аукциона	
Пот № 1	Недвижимое имущество и право заключения договора аренды земельного участка. Капитальное строение (инв. № 620/С-24050) : трехэтажное здание казармы общей площадью 3248,5 кв.м. 1937 года постройки, фундамент — железобетонные блоки, стены и перегородки кирпичные, перекрытия (чердачные, межэтажные) деревянные, оштукатуренные, крыша шиферная. Подведены инженерные коммуникации. Капитальное строение (инв. № 620/С-24844) : асфальтобетонная площадка площадью 1238 кв.м, протяженностью 132,1 м, 1949 года ввода в эксплуатацию. Объекты расположены по адресу: Минская область, Дзержинский район, Станьковский с/с, около д. Станьково, на земельном участке площадью 0,6372 га, назначение: земельный участок для обслуживания здания казармы. Срок аренды земельного участка 99 лет. Условия использования земельного участка: победителю аукциона разрешено в установленном порядке изменение назначения недвижимого имущества и использование земельных участков для размещения объектов производственного назначения.
	Начальная цена предмета аукциона: 617 799 344 белорусских рубля Минимальная цена предмета аукциона: 127 443 161 белорусский рубль

Пот № 2	Здание коровника (инв. № 620/С-22143) и право заключения договора аренды земельного участка. Одноэтажное здание общей площадью 486,8 кв.м. 1991 года постройки, фундамент — бетонный, стены и перегородки кирпичные, перекрытие чердачное деревянное, крыша по деревянной обрешетке шиферная. Объект расположен по адресу: Минская область, Дзержинский район, Станьковский с/с, около д. Станьково, на земельном участке площадью 0,3505 га, назначение: земельный участок для обслуживания здания коровника. Срок аренды земельного участка 99 лет. Условия использования земельного участка: победителю аукциона разрешено в установленном порядке изменение назначения недвижимого имущества и использование земельных участков для размещения объектов производственного назначения. Объект обременен договором аренды сроком по 15.08.2012 г.
	Начальная цена предмета аукциона: 101 092 946 белорусских рублей Минимальная цена предмета аукциона: 22 369 934 белорусских рубля

Пот № 3	Здание свинарника (инв. № 620/С-22142) и право заключения договора аренды земельного участка. Одноэтажное здание общей площадью 663,7 кв.м. 1970 года постройки, фундамент буртобетон, стены кирпичные, перегородки деревянные, кирпичные, перекрытие чердачное деревянное, крыша шиферная. Объект расположен по адресу: Минская область, Дзержинский район, Станьковский с/с, около д. Станьково, на земельном участке площадью 0,7511 га, назначение: земельный участок для обслуживания здания свинарника. Срок аренды земельного участка 99 лет. Условия использования земельного участка: победителю аукциона разрешено в установленном порядке изменение назначения недвижимого имущества и использование земельных участков для размещения объектов производственного назначения. Имеется обременение части объекта площадью 182,01 кв.м в виде договора аренды сроком по 17.10.2012 г.
	Начальная цена предмета аукциона: 68 204 893 белорусских рубля Минимальная цена предмета аукциона: 18 221 504 белорусских рубля

Продавец: Государственное учреждение «Минское эксплуатационное управление Вооруженных Сил» (г. Минск, ул. Основателей, 24, тел. (8017) 266 84 55, 266 52 33). **Арендодатель земельных участков:** Дзержинский районный исполнительный комитет (Минская область, г. Дзержинск, пл. Дзержинского, 1).

Размер задатка для участия в аукционе: 26 000 000 белорусских рублей. Задаток для участия в аукционе перечисляется на расчетный счет фонда «Минскоблгосимущество» № 3642900000841 в ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Минске, код 795, ул. Мясникова, 32, УНП 100128686 с даты публикации настоящего извещения в срок по **24 декабря 2010 года включительно.** Назначение платежа: задаток для участия в аукционе.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами принимаются ежедневно в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 312, тел. 224 39 76, 500 47 10. Начало приема заявлений 25 ноября 2010 г. Окончание приема заявлений 24 декабря 2010 г. до 15.00.

Примечание: начальная цена права заключения договора аренды земельного участка, включенная в начальную и минимальную цену предмета аукциона, составляет: по Лоту № 1 — 4 853 871 белорусский рубль; по Лоту № 2 — 2 669 934 белорусских рубля; по Лоту № 3 — 5 721 504 белорусских рубля.

Возможность ознакомления с находящимися в республиканской собственности объектами обеспечивается продавцы в срок по 24 декабря 2010 г. Фотографии продаваемых объектов, а также информация о предметах аукциона дополнительно размещаются на сайте Минского облбюллетопа: www.minsk-region.gov.by на странице фонда «Минскоблгосимущество» в разделах «Власть», «Управление и комитеты облбюллетопа».

Лицо, желающее принять участие в аукционе, не позднее срока, указанного в извещении о проведении аукциона:

уплачивает задаток, размер которого указывается в извещении о проведении аукциона, путем перечисления денежных средств на текущий (расчетный) счет организатора аукциона. Внесение задатка дает право на участие в аукционе по всем выставленным на аукцион объектам;

подает организатору аукциона заявление на участие в аукционе с приложением указанных ниже документов;

заключает с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Для участия в аукционе юридических или физических лиц, в том числе индивидуальных предпринимателей, прилагаются к заявлению, подаваемому: **юридическим лицом — резидентом Республики Беларусь:** копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица; заверенная банком копия платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона; представителем юридического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;

юридическим лицом — нерезидентом Республики Беларусь: легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем в 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально удостоверенным переводом на белорусский или русский язык; заверенная банком копия платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона; представителем юридического лица — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;

индивидуальным предпринимателем: документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона; заверенная банком копия платежного поручения о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона; представителем индивидуального предпринимателя — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;

физическим лицом — заверенная банком копия платежного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона; документ, удостоверяющий личность физического лица; представителя физического лица — нотариально заверенная доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.

Продавец, организатор аукциона не имеют права требовать информацию о намерениях приобретения того или иного единственного предмета аукциона.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи объектов республиканской собственности на аукционах с применением метода понижения начальной цены, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 8 августа 2009 г. № 1049 «О мерах по реализации Указа Президента Республики Бела-

рус от 7 мая 2009 г. № 238».
 При наличии двух участников аукциона и более, желающих приобрести единый предмет аукциона по начальной цене, аукционист повышает начальную цену в соответствии с шагом аукциона и называет номер участника аукциона, который первым поднимал аукционный номер. Затем аукционист в соответствии с шагом аукциона объявляет новую цену. Аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднимет только один участник аукциона. Аукционист называет новую цену единственного предмета аукциона и номер этого участника аукциона трижды и объявляет его победителем аукциона. Если после объявления аукционистом начальной цены единственного предмета аукциона аукционный номер поднимет только один участник аукциона, то аукционист называет номер такого участника аукциона трижды и объявляет его победителем аукциона. Если после объявления начальной цены единственного предмета аукциона ни один из участников аукциона не поднял свой номер, аукционист понижает начальную цену в соответствии с шагом аукциона, объявляя новую цену. Начальная цена понижается в соответствии с объявленным шагом до момента, когда один из участников аукциона согласится приобрести единый предмет аукциона по объявленной аукционистом цене, но не ниже минимальной. Если после очередного понижения начальной цены единственного предмета аукциона одновременно подняли свои номера два участника аукциона и более, в результате чего победителя определить невозможно, комиссия (организатор аукциона) принимает решение о снятии объекта республиканской собственности с аукциона.

По завершении аукциона по каждому отдельно взятому объекту республиканской собственности аукционист объявляет о продаже данного единственного предмета аукциона, трижды называя цену, по которой продан объект республиканской собственности (единственный предмет аукциона), и номер участника аукциона, ставшего победителем аукциона. При отсутствии участников аукциона, готовых купить единый предмет аукциона по минимальной цене, аукционист повышает эту цену трижды, после чего данный объект республиканской собственности снимается с аукциона.

В случае признания аукциона несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, единый предмет аукциона продается такому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.

Информация о затратах на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников до начала проведения аукциона по каждому объекту, выставляемому на аукцион.

Задаток, внесенный победителем аукциона (pretендентом на покупку), учитывается при окончательных расчетах за объект республиканской собственности по договору купли-продажи и за право заключения договора аренды земельного участка. Если имеет место превышение задатка, внесенного победителем аукциона (pretендентом на покупку), над ценой продажи единственного предмета аукциона, сумма превышения подлежит возврату в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Фонд «Минскоблгосимущество» имеет право отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до даты его проведения.

Победитель аукциона (pretендент на покупку) обязан: Подписать протокол о результатах аукциона; возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, а также внести в соответствующий местный бюджет плату за право заключения договора аренды земельного участка (в случае предоставления рассрочки ее внесения соответствующим местным исполнительным комитетом — частью платы), выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка, в течение 10 рабочих дней со дня принятия местным исполнительным комитетом решения о предоставлении земельного участка; после совершения победителем аукциона (pretендентом на покупку) названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, заключить в установленном порядке с Продавцом договор купли-продажи объекта республиканской собственности, а с местным исполнительным комитетом — договор аренды земельного участка.

Галоўная перавага беларускіх лекаў — іх кош

...але галоўнае месца на вітрынах недзяржаўных аптэк займаюць замежныя аналагі

«Чаму ў прыватных аптэках праблематычна знайсці танныя беларускія лекі?» — са зваротам, што паступаюць у Міністэрства аховы здароўя і тыячца лекавага забеспячэння насельніцтва, гэта пытанне — адно з самых распаўсюджаных. Як вядома, існуе пералік лекавых сродкаў беларускай і расійскай вытворчасці, абавязковых для наяўнасці ў аптэках усіх формаў уласнасці. Гэты пералік зацвярджаўся для таго, каб найбольш поўна задаволіць попыт насельніцтва на даступныя па цене лекавыя прэпараты. Аднак на самай справе мінімальны аб'ём асартыменту беларускіх лекаў прысутнічае ў недзяржаўных аптэках далёка не заўсёды. Прычыны зразумелыя: прадавец танныя айчыныя лекі, цыны на якія рэгулююцца Міністэрствам эканомікі, для ўладальніка прыватных аптэк некайка. Прыбытку яны не прыносяць.

— Дзяржаўныя аптэкі прадаюць прыкладна 68 працэнтаў прадукцыі беларускіх вытворцаў, а прыватныя — толькі каля 11 працэнтаў, — паведамляла на рэспубліканскай нарадзе, прысвечанай актуальным пытанням абароту лекавых сродкаў на беларускім фармацэўтычным рынку, начальнік упраўлення забеспячэння знешнеэканамічнай дзейнасці і маркетынгу канцэрна «Белбіяфарм» Таццяна ТУМЕЛЯ. — А ўсё астатняе рэалізуецца непасрэдна ўстановам аховы здароўя.

Шляч адна прычына зацікаўленасці прыватных аптэк у рэалізацыі, галоўным чынам, імпортных лекаў — добрая пазнавальнасць многіх замежных безрэцэптурных прэпаратаў, у рэкламу якіх укладваюцца вялізныя сродкі, плюс зацікаўленасць у іх прасоўванні медыцынскіх работнікаў, якія заахвочваюцца прадстаўніцтвамі замежных фармацэўтычных кампаній. Скажым, ці часта вы бачылі на вітрынах у недзяржаўных аптэках беларускія лекі? Часцей за ўсё, каб набыць той ці іншы беларускі прэпарат, трэба пацікавіцца яго наяўнасцю ў фармацэўта. Але даволі часта пакупнік, калі няма на вітрыне беларускага прэпарата, набывае больш дарагі імпортны яго аналаг, выстаўлены на самым бачным месцы ў аптэцы...

— Сябе та мы істотна павялічылі аб'ём рэкламы айчынных лекавых сродкаў на тэлебачанні, у друкаваных СМІ і на транспарце, аднак доўга безрэцэптурных прэпаратаў, якія дзавальваюцца рэкламаваць у спецыялізаваных сродках масавай інфармацыі, складае ў нашым асартыменте толькі каля 30 працэнтаў, — дадала Таццяна ТУМЕЛЯ. — Для прасоўвання рэцэптурных прэпаратаў трэба больш актыўна здзейсніць спецыялізаваны медыцынскі выданні, падзіць семінары для ўрачоў і ўладальнікаў аптэк на базе прадпрыемстваў нашага канцэрна, больш актыўна ўдзельнічаць у канферэнцыях для «вузкіх» спецыялістаў, што мы і плануем рабіць.

Па звестках эксперта фармацэўтычнага рынку, адзін жыхар Беларусі, робячы пакупку ў аптэках, пакаідае там у сярэмні 18 долара. Сярэдні кош адной упакоўкі імпортнага лекавага сродку склаў у 2009 годзе ў нашай краіне 3,18 долара США, а беларускіх лекаў — 0,66 долара. Айчыныя лекі намнога больш танныя, чым іх імпортныя аналагі: цена на беларускі прэпарат параўнаць меншай ад 10 разоў. Дастаткова мабыць цану беларускага імпортнага рэмантадзіну, прызначанага для прафілактыкі і лячэння грыпу...

Мінстры аховы здароўя Васіль ЖАРКО не бачыць сэнсу ў тым, каб у адной аптэцы былі прадстаўлены адначасова 10-15 аналагаў аднаго ляркаства, тым больш калі ў Беларусі наладжаны выпуск свайго аналага

замежнага ляркаства. — Усе назвы джэнерыкаў не ведаюць нават урачы, таму, паважаныя кіраўнікі фірм-пастаўшчыкоў, прааналізуіце, калі ласка, рацыянальнасць вашых валютных выдаткаў! — падкрэсліў Васіль Жарко. — Не дапускайце іх росту, а яшчэ лепш — зніжайце іх!

Дзея ў справядлівасці трэба заўважыць, што і прадпрыемствы канцэрна «Белбіяфарм» не заўсёды своечасова задавальняюць заяўкі аптэчных сетак на пастаўку тых ці іншых сваіх прэпаратаў. Напрыклад, задавальненне заявак прадпрыемстваў сістэмы «Фармацыя» заводамі канцэрна «Белбіяфарм» склала за 9 месяцаў гэтага года толькі 85,6 працэнта (за аналагічны перыяд 2009 года 89,9 працэнта). — Летас нашы склады былі запоўненыя мукасатам, а ў гэтым годзе заяўка на яго вырасла амаль на 150 працэнтаў! І, нягледзячы на тое, што на заводзе арганізаваны трохменны рэжым выпуску гэтага прэпарата, мы ўсё роўна не можам задаволіць усё заяўкі, — канстатавала Таццяна Тумеля. — Нам трэба не хапае вытворчых магутнасцяў, у тым ліку і магутнасцяў па вытворчасці субстанцыі. Хачу пталумачыць, што мы самі вырабляем субстанцыі для такіх нашых прэпаратаў, як алахол, панкрэатін і мукасат. Зразумела, што такі рост попыту на мукасат ніхто не мог спргагнаваць. Здрадэаць, што задавальненне заявак на пастаўку нашых лекаў адкладваецца ў часе з-за таго, што бракуюцца субстанцыі для іх вытворчасці, якія мы вымушаны імпартаваць.

Цыны на лекі залежаць ад цэн вытворцаў і курсу валют, а не ад эпідэмічнай сітуацыі, і аб'ектыўныя фактары іх росту пакуль не прадвясчаюць.

Усе добра памтагоць, што рабілася год таму ў беларускіх аптэках падчас эпідэмічнага пэрыяду захваральнасці на грып і востры рэспіраторны інфекцыі. Беларусы былі не на жарт напуганыя распаўсюджваннем пандэмічнага вірусу, таму літаральна бралі аптэкі штурмам, дзяржаўны пад іх дзвяр'я ў чаканні падвозу рэмантадзіну, імуналу, асклавінай мазі, марльвых павязак і іншых сродкаў, якія можа было б проціпаставіць каварнаму вірусу. А калі тыя з'яўляліся, то скуплялі іх мяхамі... Беларускі прывірусны прэпарат «Арпелет» раптам атрымаў такую шырокую вядомасць (прычым без дадатковай рэкламы), што за лічаныя дні ўбы раскупленыя шматмесачны яго запас, якога павінна было хапіць на ўвесь прастудны сезон. Каб ліквідаваць нечаканы дэфіцыт, давялося паўны час чакаць паступлення ў Беларусь субстанцыі для наладжвання выпуску дадатковых партый прэпарата.

— Даходзіла да таго, што многія прыватныя аптэкі заныкліся з-за адсутнасці ў іх большасці неабходных лекаў, якія карысталіся абыякавым попытам у насельніцтва, — канстатаваў мінстр. — Яшчэ большая колькасць аптэк вывешвалі на вітрынах пералік лекавых сродкаў, што адсутнічалі ў рэалізацыі. Мелі месца факты закрыцця аптэк на працяглы час для правядзення інвентарызацыі, перападкаў, рамонтаў і гэтак далей. І гэта падчас эпідэміі, калі трэба было працаваць з падвоенай сілай! Сітуацыю выратаваў эню жа дзяржаўныя аптэкі сістэмы «Фармацыя». Людзі ў аптэках і на аптэчных складах працавалі без выхадных дзён з падоўжаным працоўным графікам. Гэта сведчыць пра тое, што аптэкі недзяржаўнай формы ўласнасці не выдцў планернай работы па арганізацыі паставак і не маюць значных запасаў лекавых сродкаў.

Пакупнік, калі на вітрыне няма беларускага прэпарата, набывае больш дарагі імпортны яго аналаг, выстаўлены на самым бачным месцы ў аптэцы.

— Наша аптэчная сетка ў гэтым годзе цалкам гатова да сезоннага пад'ёму захваральнасці на грып і востры рэспіраторны інфекцыі, — запэўніў генеральны дырэктар РУП «Белфармацыя» Ігар КАВАЛЬЧУК. — Былі ўлічаны ўсе памылі мінугла года. На складах сфарміраваны незначальны запас лекавых сродкаў, прызначаных для прафілактыкі і лячэння вострых вірусных інфекцый. Наладжаны штотыднёвы кантроль за наяўнасцю ў аптэках усіх наменклатурных пазіцыі і рэалізацыі лекавых сродкаў з мэта своечасовага выяўлення тэндэнцыі да павелічэння продажу і папаўнення запасаў. Паводле інфармацыі беларускіх вытворцаў, на заводзх адсылаюць і рэмантадзін, і арпелет, і асклавінава мазь, і прэпараты для комплекснага лячэння і прафілактыкі вірусных інфекцый, а таксама сыравіна для наадковага выпуску гэтых лекаў па меры неабходнасці. Мінугагодняя сітуацыя не павіна паўтарыцца.

Ігар Кавальчык запэўніў, што падчас масавага ўсплеску прастудных захворванняў цыны на самыя «хадавыя» лекі не ўзрастуць. «Цыны залежаць ад цэн вытворцаў і курсу валют, а не ад эпідэмічнай сітуацыі, і аб'ектыўныя фактары іх росту пакуль не прадвясчаюць».

На думку Ігара Кавальчыка, для далейшага павелічэння долі айчынных лекавых сродкаў па ўнутраным рынку і скарачэння імпарту, трэба мінімізаваць дубляванне выпуску аднайменных лекавых сродкаў рознымі беларускімі заводамі і направіць іх намаганні на рэальнае пашырэнне наменклатуры за кошт засваення і выпуску запатрабаваных практычнай медыцынай сучасных прэпаратаў.

Кіраўнік РУП «Белфармацыя» паведаміў, што ў 2009 годзе сетка дзяржаўных аптэк павялічылася на 36 адзінак, за 10 месяцаў гэтага года было адкрыта яшчэ 35 аптэк. Асабліва ўвага надаецца адкрыццю аптэк у новых мікраараёнах. Пэўныя стрымлівальныя фактары для пашырэння аптэчнай сеткі з'яўляюцца кадравая праблема. Укамплектаванасць кадрам складае па сістэме «Фармацыя» 95 працэнтаў, а спецыялісты

ЛЮСТЭРКА

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

пенсіянага ўзросту складаюць 16 працэнтаў ад агульнай колькасці работнікаў. Мінстр аховы здароўя паведаміў, што ў наступным навуальным годзе будзе павялічаны набор у Віцебскім дзяржаўным медыцынскім універсітэце і ў Магілёўскім медыцынскім каледжы, плюс адкрыта падрыхтоўка фармацэўтычных кадраў у Беларускім дзяржаўным медыцынскім універсітэце.

Намеснік старшыні Савета па пытаннях аналізу рынку лекавых сродкаў Рэспублікі Беларусь і стрымлівання росту цэн Міністэрства аховы здароўя, дырэктар ЗАТ «Уніфарм» Іван КОЗЫРАЎ паздзяліў сваім бачаннем прычын росту цэн на лекі.

— Хачу заўважыць, што ўсе кампаніі і вытворцы, у тым ліку і замежныя, якія далучыліся да мемарандуму па стрымліванні цэн на лекі, на працягу 2009—2010 гадоў не змянялі цыны прайс-ліста ў бок іх павелічэння. Аднак дастаткова колькасць кампаній, якія па тых ці іншых прычынах не падпісалі мемарандум, лічачы сябе цалкам свабоднымі ад нейкіх абавязавальнасцяў, таму цыны на іх прадукцыю растуць, і нярэдка вышэйшымі істотна. Асабліва гэта тычыцца расійскіх і украінскіх вытворцаў, — паведаміў Іван Козыраў. — Я лічу, што цяжка спыніць рост цэн на лекі толькі адміністрацыйнымі мерамі. Адным з пунктаў пагаднення, заключанага паміж Міністэрствам аховы здароўя і ўладальнікамі аптэк па стрымліванні рознічных цэн на лекі ў аптэчных сетках, было ўзаемадзейнічанне з кампетэнтнымі дзяржаўнымі органамі па забеспячэнні роўных магчымасцяў для аптэчных сетак усіх формаў уласнасці. Упэўнены, што не малаважныя фактары для стрымлівання цэн маглі б стаць стрымліванне цэн на рознага роду пастаў, што аказваюцца аптэкам і аўтаматнымі прадпрыемствам. Прыезд толькі адзін прыклад: пазаведамасна ахова за 10 месяцаў гэтага года змяняла расцэнкі на свае паслугі для аптэк чатыры разы, у выніку якіх выраслі ў кошце толькі ў гэтым годзе ўжо ўдвай. Між іншым, выбару ў аптэк няма: адмовіцца ад паслуг аховы немагчыма, паколькі гэта пагражае спыненнем ліцэнзіі на фармацэўтычную дзейнасць.

Таксама вельмі актуальна для аптэк і праблема высокай арэнднай платы.

— Вельмі хацелася б, каб Міністэрства аховы здароўя выступіла з ініцыятывай аб прымяненні паніжальных каэфіцыентаў да базавых ставак арэнднай платы, незалежна ад формы іх уласнасці, і аб адмене павышальных каэфіцыентаў. Давяце прапануем на час стрымлівання цэн на лекі замарозіць і цыны на ахову і камунальныя паслугі для аптэк, — звярнуўся да мінстра Іван Козыраў.

Дарчы, у бліжэйшым час Міністэрства аховы здароўя плануе рэалізацыю інфармацыю аб коштальных цынах на лекі на спецыялізаваным сайце.

— Калі гэта будзе здзейснена, то ў аптэўкоў і тых, хто працуе ў розніцы, будучы ўсе падставы заявіць замежнай кампаніі, якая завывае цыны, што ёсць пўзна конкурсная цана, па якой і трэба пастаўляць ляркаствы ўсім удзельнікам фармыруку, незалежна ад формы іх уласнасці, — паздзяліўся з калегамі сваім бачаннем сітуацыі Іван Козыраў.

Ну і ну!

Аўтамабіль заехаў у гасцёўню дома

Жыхарка раённага цэнтара Краснаполля стала ўдзельніцай дарожна-транспартнага здарэння, не выходзяча з дому.

Як паведамілі ў Магілёўскай ДАІ, каля 21 гадзіны ўвечары на вуліцы Антонова 27-гадовае вадзіцель аўтамабіля «Фор

...БЕЗ ПЕРАБОЛЬШВАННЯ МОЖНА АДНАЧАТЫЦЬ, ШТО НАШЫ ТАВАРЫ ЗАДАВАЛІНЯЮЦЬ ПАКУПНІКОЎ І ПА ЯКАСЦІ, І ПА КОШЦЕ.

Пакупнік шукае стасункі

Кіеўск «Саюздруку» ў невялікіх Лельчыцах (дарэчы, тут жыве зараз 10,5 тысячы чалавек) знаходзіцца ў самым ценры пасёлка — каб было зручна ўсім. Яго гаспадыня Вольга Гаўрылавец у якасці кіяскара працуе чацвёрты год. Дзяўчына лічыць, што ўжо асвоілася з асаблівасцямі працы.

— Кіеў у нас па-сапраўдному запатрабаваны: па прасу ўсе ідуць сюды. Цяпер вялікая разнастайнасць перыядычных сродкаў, але ж асноўныя дзяржаўныя газеты пастаянна перагледзець. «Звязда» ў нас ніколі апошняга гадзі не спісваецца. Ёсць у нас пастаянны пакупнік, які прыходзіць па вашу газету. Гэта Анатоль Іванавіч Жогла. Яму падабаецца газета, таму ён пастаянна купляе яе ў нас.

ЦІКАВА ВЕДАЦЬ

- Упершыню ў Расійскай імперыі газеты сталі перасылваць па Санкт-Пецярбургска-Маскоўскім паштовым тракце, які быў уладкаваны пасля першага падзелу Рэчы Паспалітай у 1772 годзе.
- У 1865 годзе ў Расійскай імперыі былі ўведзены рознічны продаж перыядычнага друку. Гэта зрабіла газеты і часопісы даступнымі для ніжэйшых слабаў насельніцтва. Газеты прадаваліся на ажурыльных вуліцах буйных гарадоў, на чыгуначных станцыях, у лаўках, дзе гандлявалі тунгём і паперай. З 1869 года ўсім прыватным гандлярам выдаваліся асаблівыя знакі з нумарам, які яны атрымлівалі ў рэдакцыі разам з газетамі.
- Для таго, каб гандляваць у межах горада, кожны гандляр павінен быў мець «пасведчанне аб дазvole» з фотаздымкамі і з подпісам губернатара. Уводзілі і пэўныя правы продажы газет: гандляр не меў права выкрываць назвы, зазваць пакупнікоў, сыходзіць з указаным яму месца. Ён павінен быў «быць чыравымі лаводзіч» і ветлівым. Гандляваць яму дазвалялася толькі на вуліцах і плошчах з дазволу паліцэйскіх уладаў і з наяўнасцю пасведчанна.
- Першыя кіёўкі ў Беларусі з'явіліся на буйных чыгуначных станцыях у пачатку XX стагоддзя. Іх называлі «кніжныя шафы». Аднымі з першых такія «шафы» з'явіліся на станцыях у Мінску, Оршы, Магілёве, Жлобіне.
- У 1917 годзе «было» было створана выдавецтва «Звязда», у 1920-м у Мінску адкрылі аддзел Дзяржаўнага выдавецтва РСФСР, пазней на яго базе — Дзяржаўнае выдавецтва БССР, якое пачало рэгуляваць усю выдавецкую дзейнасць краіны.
- Днём заснавання сістэмы распаўсюджвання друку на беларускіх землях афіцыйна лічыцца 21 лістапада 1918 года. Менавіта ў гэты дзень Савет Народных Камісарў прыняў дэкрэт «Аб усталяванні ва ўстановах паштова-тэлеграфнага ведамства продажу твораў савецкага друку». Пасля выхату гэтага дэкрэта ў Беларусі была заснавана сістэма прадпрыемстваў «Саюздруку».

Купіць газету і... выпіць кавы

Сучасныя кіёўскія прадпрыемствы «Віцебскабсаюздруку» смела можна параўнаць з супермаркетамі, вядома ж, у мініяцюры. Усяго, як паведамілі «Звяздзе» ў гандлёвым рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Віцебскабсаюздруку», гандлёвымі пунктамі сістэмы рэалізуюцца больш за тысячу найменняў тавараў!

Яго сённяшні дзень, новыя формы работы з пакупнікамі, бліжэйшыя перспектывы — пра гэта і не толькі наша размова з дырэктарам гандлёвага рэспубліканскага унітарнага прадпрыемства «Віцебскабсаюздруку» Людмілай ЮЖЫК.

— Людміла Віктараўна, як пастаянны пакупнік са стажам заўважыў, што ў апошнія некалькі гадоў выбар тавараў у кіёўскай сістэме «Віцебскабсаюздруку» стаў значна большы. Ці памыляюся? — Сістэма «Віцебскабсаюздруку» заўсёды імкнулася адпавядаць патрабам пакупнікоў. Улічваючы, што мы ўсе часта кудысьці спяшамся, у нас не хапае часу, каб зайсці ў тую ж краму, супермаркет, дзе, вядома, трэба патрачыцца час на тое, каб пакінуць рэчы ў яначыцы для захавання і гэтак далей, чалавеку вельмі зручна ў наш час рабіць пакупкі ў нашых кіёўска-ларках. Жыццё, пагадзіцеся, складаецца з дробязяў. Таму мы стараемся так, каб можна было чалавеку купіць самае неабходнае — мноства патрэбных дробязяў. Напрыклад, жанчынам купіць заколку для валасоў, шпільку... І не трэба для гэтага бегчы ва ўнівермаг, а можна купіць ля дома ў кіёску.

Тым больш што многія пункты нашай гандлёвай сеткі пачынаюць працаваць вельмі рана — з сямі гадзін, а некаторыя нават а палове сямёй гадзіны. Напрыклад, павільён у самым ценры Віцебска. Не раз раніца пакупнікі дзякавалі за такі зручны для іх рэжым работы.

— Апошняя, праверана на асабістым вопыце, насамрэч вельмі зручна. Калі, напрыклад, спяшаешся з раныца на вакзал і трэба нейкую дробязь купіць у дарогу, забег у павільён, купіў, напрыклад, сурвэткі, ручку, паехаў.

Ірына Саксонава, намеснік генеральнага дырэктара РУП «Белпошта»:

«Перадсвяточныя клопаты кліентаў знятаць нас не заспеюць»

Гэты год быў, можна сказаць, юбілейным для Рэспубліканскага унітарнага прадпрыемства «Белпошта»: яго амаль трыццацігадовыя калектывы ў сваёй гісторыі адсвяткавалі 15-годдзе. Сыходзячы з таго, што карыстаўнікам паштовых паслуг з'яўляецца ці не кожны з насельніцтва краіны, мы задалі некалькі актуальных пытанняў намесніку генеральнага дырэктара РУП «Белпошта» Ірыне Саксонавай.

— Ірына Ігнацьеўна, за 15 гадоў самастойнага жыцця «Белпошта» зроблена вельмі многае, у тым ліку асвоена ці не бязліч прэфільных (і не зусім...) паслуг. На пошце сёння можна ўзяць крэдыт і ўнесці па ім працэнты, застрахаваць маёмасць, заплаціць за камунальныя паслугі, за ахову кватэры, за мабільную сувязь, шмат што купіць з гаспадарчых тавараў, замовіць уручэнне кватэры і падарункі, зняць копію з дакумента... На дагнутым прадпрыемстве, вядома ж, не спыніцца, бо па сённяшнім часе, хто спыніцца, — адстаў. Чаго чакаць кліентам у бліжэйшы час?

Удакладнілі...

У мінулы год «Кантакт» («Звязда» ад 26.10.2010) наш паштатны аўтар Ніна ШАРБАЧОВІЧ рыхтавала матэрыял «Гэта было нядаўна... 3 гісторыі з'яўлення друкаванай прадукцыі». Нягледзячы на тое, што аўтар карысталася традыцыйным крыніцамі інфармацыі (беларуская энцыклапедыя, электронныя СМІ), для некаторых момантаў артыкула спатрэбіліся удакладненні.

Мы друкем ліст намесніка старшыні Беларускага саюза філатэлістаў Льва КОЛАСАВА, які падрабязна разабраў неадпаведнасці, удакладніўшы асобныя звесткі.

«...Варта было сказаць, што ў 1707 годзе па нанова пабудаваным паштовым тракце Барысаў—Быхаў упершыню пайшла пошта, г.зн. былі пушчаныя паштовыя экіпажы. Таму звесткі, якія прыводзіць аўтар матэрыялу аб узнікненні ў 1707 годзе паштовай сувязі ў Беларусі, супярэчаюць гістарычным звесткам. Пошта з'явілася ў Беларусі на некалькі стагоддзяў раней.

У 20-ыя гады XX ст. з-за недахопу на месцах паштовых выпускоў СССР паштова-тэлеграфныя канторы паўсюдна выкарыстоўвалі запасы марак буйной царскай Расіі, робячы на іх наддрукоўкі новых наміналаў. Так рабілі ў паштовых канторах Мінска, Рагачова, Себежа, Суража, Холмча, Дрысьі. Гэтыя выпускі нельга лічыць першымі беларускімі маркамі.

Першая паштовая марка незалежнай Беларусі з выявай Крыжа Еўфрасіны Палаяцкай мае намінал 1 рубель. Аўтар зметкі далучыла фотую паштукі. Безнамінальных марак не існуе: выпуск такіх марак — бягзлудзкіца. На сёння паштовыя маркі Рэспублікі Беларусь выпускаюцца з лічбавымі і літарнымі наміналамі.

Паштовую марку ўпершыню пагаілі ў XIX ст., а не ў 1921 годзе. Аўтар блытае паняцці «газшэне маркі» і «наддрукоўка на марцы». Як указвалася вышэй, з-за недахопу новых марак, у той час выкарыстоўваліся старыя запасы, на іх і рабілі наддрукоўкі. Першай мясцовай наддрукоўка на тэрыторыі Беларусі зрабіла Рагачоўская паштова-тэлеграфная кантора».

Аўтарскія каментары спецыялісту «Кантакт» выказвае ўдзячнасць Льву КОЛАСАВУ, а таксама кіраўніцтву «Белпошта» за неабякавасць да нашай рубрыкі.

ЦІКАВА ВЕДАЦЬ

У пачатку 1920 года перыядычныя выданні і кнігі распаўсюджваліся бясплатна. Спраба ўвесці плату сябе не апраўдала: на той час эканамічная становішча краіны было няпростым.

Газеты на той час ацэньваліся на вагу золата, і катастрофічна не хапала. Таму ў шматлікіх месцах усталяваліся газетныя вітрыны, якія абнаўляліся штодзень. Для іх дазвалялася выкарыстоўваць 5 працэнтаў тыражу цэнтральных і 10 працэнтаў тыражу мясцовых газет.

У 1922 годзе ўступіў у сілу дэкрэт «Аб увядзенні платнасці газет», які прадугледжваў раздзяленне газет на калектывныя і служачым па зніжаным кошце.

Напрыклад, давайні вайны ў Беларусі выдавалася 9 рэспубліканскіх, 10 абласных, 143 гарадскіх і раённых газет з разамым тыражом у 1 мільён 67 тысяч экзэмпляраў. Выдзіла таксама 7 беларускіх літаратурна-мастацкіх і спецыяльных часопісаў з тыражом у 75 тысяч экзэмпляраў.

Да Вялікай Айчыннай вайны ў Мінску было 13 газетна-часопісных кіёскаў, у 50-я гады гандлёвыя пункты налічвалася больш за сорак, у 60-я — 78, у 70-я — 185.

У 1959 годзе для палепшэння працы пры абласных аддзяленнях «Саюздруку» былі створаныя агенцтвы па распаўсюджванні друку ў розніцу...

Пошта

У Крыніцу прывезлі пошту. Пашталёўны Алена Фядковіч, Надзея Данілюк, Людміла Краўчук адразу сталі збіраць газеты, іншую карэспандэнцыю, рыхтаваць ведамасці да выплаты пенсій. Кожная таксама дамагалася ў сумку тавар на продаж. «Вось ўсё маё воіска — тры іванаўны», — знаёміць з супрацоўнікамі начальнік сельскага вузла сувязі Зінаіда ПЛЮЦІК. — Алена Івануна, Надзея Івануна, Людміла Івануна — людзі шануюныя і чаканыя ў наваколных вёсках».

Падпіска-2010

УДАЧА МОЖА БЫЦЬ ПАСТАЯННАЙ

У гэтым годзе было пераканачана падчас чарговага паездкі газеты «Звязда» ў фармаце падпісочнай кампаніі па Мінскай і Брэсцкай абласцях з ганаровай місіяй — уручэннем каштоўных прызоў.

Пасля візіту ветліваціца на Уздзеншчыну, дзе адбыліся цёплыя сустрэчы ў райвыканкаме і на пошце, наш шлях ляжаў у горад Слуцк, дзе на паштамце была запланаваная «фотасесія» з абавязковым удзелам дзурнага звязцоўскага падпісчыка з вёскі Міхай Мікалая Ганчарэвіча. Трэба адзначыць, што Мікалай Нчыпаравіч ужо мае неабліг пенсійны стаж, таму яго прыбыццё на ўказанае месца сустрэчы пэўна час было пад пытаннем. Але ж вырочці дзядуля ўнук Вадзім, які на ўласнай машыне прымаў яго на пошту адным махам.

А ці маглі быць інакш, у ўсё тры года было даставіць каштоўныя прызы, які вылаў пенсіянераў у «звязцоўскай» латарэі, — калерыны тэлевізар «Віцьзя».

Пасля яго ўручэння Мікалай Нчыпаравіч прызнаўся, што яго падпісчык «Звязды» — ён шчаслівы чалавек. Бо не існуе знаходзіць у газеце неабходную карысную інфармацыю, але і атрымоўвае шыкоўную падарункі ў рэкламнай гульні. Год назад ён таксама стаў удакладнікам калерынага тэлевізара.

Цяперашні ж прыз звязцоўцу дапамаглі ўручыць выпісваў, а зараз жонка працагвае чытаць». Цяпер высковыя пашталёвыя разносіць не толькі газеты. Для жыхароў многіх, асабліва аддаленых вёсак, яны спраўдзены сувяззю з вялікім светам. Вось у зону аслугоўвання Людмілы Краўчук уваходзіць яна насельніцтва пунктаў, якія яна аб'язджае на веласіпеды кожны дзень. У 82 хатах яна штодзень — жадаю госьць.

Аператар паштовай сувязі АПС №9 Анжэла Заяц і галоўны спецыяліст аддзела ідэалагічнай работы Слуцкага райвыканкама Вадзім Цішкевіч.

Паўторнае ўзнагароджанне «прышла» і Ірына Гатоўчыц з вёскі Крывішын Ляхавіцкага раёна. У мінулы годзе на яе долю «выпаў» таксама калерыны тэлевізар «Віцьзя». Сёлетня медыястры Крывішынскага псіхіятрычнага балніцы ў якасці прыза дастаўся міксер, які яна прышла атрымоўваць разам з унукам Іванам (на фота) і інвесткай Наталіяй.

Начальнік Ляхавіцкага РВПС Вольга Архэва і спецыяліст аддзела ідэалогіі райвыканкама Юлія Балкавецкі толькі парадваліся за сваю зямлячку. Што называецца, шанца дзякуй!

Мы таксама далучаемся да віншаванняў. І не толькі гэтых лаўратаў, але і Вялічынскіх Антонаўны Папко з вёскі Навасёлкі, што ў наваколлі Ляхавічаў, якой «птушка ўдачы» прынесла «на хвасце» кухонны камбайн, і ў адрас Зінаіды Сташэўскай з вёскі Калінаўка-2, што ў Капільскага раёна на Міншчыне — яна выйграла міксер.

Праўда, на гэтым акордзе дастаўка прызоў не закончана. Адна з бліжэйшых паездкаў будзе прымеркаваная на Магілёўскую вобласць, дзе таксама нашы падпісчыкі, у тым ліку і паштальёны, значна часта ў рэкламнай гульні. Год назад ён таксама стаў удакладнікам калерынага тэлевізара.

Цяперашні ж прыз звязцоўцу дапамаглі ўручыць выпісваў, а зараз жонка працагвае чытаць». Цяпер высковыя пашталёвыя разносіць не толькі газеты. Для жыхароў многіх, асабліва аддаленых вёсак, яны спраўдзены сувяззю з вялікім светам. Вось у зону аслугоўвання Людмілы Краўчук уваходзіць яна насельніцтва пунктаў, якія яна аб'язджае на веласіпеды кожны дзень. У 82 хатах яна штодзень — жадаю госьць.

Васіль КУЛЫБА, дырэктар РУП «Гомельабсаюздруку»:

«ПАШЫРАЦЬ СЕТКУ КІЁСКАЎ»

194 кіёўскіх «Саюздруку» — такая сетка кропак, дзе сёння прадаюцца газеты ў Гомельскай вобласці. Разам са свежымі навінамі ў іх магчыма набыць шмат чаго іншага. Дырэктар гандлёвага рэспубліканскага унітарнага прадпрыемства «Гомельабсаюздруку» Васіль Кулыба гаворыць, што ў сённяшніх умовах, калі бы працавалі толькі з газетамі, то «Саюздруку» трэба было б датаваць:

— На Гомельшчыне, як вядома, некалькі так званых «чарнобыльскіх раёнаў». Таму ў Нароўлі, Брагіне, Чачэрску, Лоеве да апошняга часу ўвогуле не было кіёўскай «Саюздруку». У свой час, калі Саюз разваліўся, яны закрыліся, а вось цяпер мы паступова аднаўляем іх дзейнасць. Мы выжываем за кошт аб'ёму тавараабароту, які праходзіць праз нашы гандлёвыя кропкі. Калі я прыйшоў на прадпрыемства, тавараабарот быў 5 мільярд рублёў, а зараз ён пад 60 мільярд рублёў — у асноўным на тых жа гандлёвых кропках. Хоць іх колькасць некалькі павялічылася. Сёлетня мы працуем стабільна, выконваем усё прагнозы паказчыкі, у тым ліку звязаныя з выплатамі заробку сваім супрацоўнікам.

— Але ж колькасць працуючых у нашым прадпрыемстве за апошні час значна павялічылася... — Так. Калі гадоў 7 таму спісавая колькасць супрацоўнікаў на прадпрыемстве была 390 чалавек, то зараз — 570. За гэты час было створана каля 200 працоўных месцаў. Гэта сведчыць пра тое, што прадпрыемства развіваецца, працуем нармальна. Сёлетня ў нас самы высокі працэнт росту колькасці працуючых — 106% сярод прадпрыемстваў «Саюздруку».

— Што датычыцца газет — яны значна памяншалі выгляд за апошні час і імкнучы «трымаць твар».

— Газеты імкнучы да гэтага, але ж агульная статыстыка сведчыць, што газеты, асабліва агульна-палітычныя, больш чытае дарослае насельніцтва: маладыя пайшлі ў інтэрнет. Газеты і часопісы, безумоўна, даюць самы вялікі даход для нас. Акрамя таго, у Гомелі існуе пэўнацэнная альтэрнатыўная сетка прыватнікаў, якія гандлююць газетамі. Сёння прадстаўнікі гэтай сеткі стаяць побач з нашымі кіёскамі ў самых розных месцах, у тым ліку ў многіх магазінах, і ствараюць спраўдзена канкурэнцыю. Хоць часта ў іх прадстаўлены перыядычныя выданні нават за 2008 год. Рэальна мы можам канкураваць з прыватнікамі толькі ў выпадку, калі працуем з рознымі таварамі. Без гэтага нельга. Прадпрыемляльнікі, якія скардзяцца, што ім дрэнна жывецца, знаходзяцца сёння ў больш выгадных умовах працы.

— Як вы бачыце будучыню сваёй арганізацыі? — Асартымент сёння павялічыўся нельга, яго трэба аптымізаваць. Мы патрацілі інвестыцыі ў асноўны капітал больш за мільярд рублёў — з'явіліся новыя гандлёвыя пункты. Будзем і надалей аднаўляць і пашыраць сетку кіёскаў на Гомельшчыне. У Гомелі кіёўскі «Саюздруку» змянілі свой знешні выгляд — на больш прывабны. І далей мы будзем да гэтага імкнуцца.

Матэрыялы падрыхтавалі: У. ЗДАНОВІЧ, А. ПУКШАНСКІ, В. ДУНАР, І. ЛАПАТО, С. ЯСКЕВІЧ, І. АСТАШКЕВІЧ.

РАШЭННЕ КАНСТЫТУЦЫЙНАГА СУДА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ АБ ЗАКАНАДАЎЧЫМ РЭГУЛЯВАННІ АДКАЗНАСЦІ АРАНДАТАРАЎ ЗЯМЕЛЬНЫХ УЧАСТКАЎ (ПЛАЦЕЛЬШЧЫКАЎ АРЭНДНАЙ ПЛАТЫ)

Канстытуцыйны Суд Рэспублікі Беларусь у складзе старшынстваўча — Старшыня Канстытуцыйнага Суда Міклашэвіч П.Т., намесніка Старшыні Марыскіна А.У., суддзюў Бойка Т.С., Варановіч Т.В., Ізоткі У.П., Козыравай Л.Р., Падргушы В.В., Рабцава Л.М., Сяргеевай В.Г., Цікавенкі А.Г., Чыгрынава С.П. з узагодна прадставілі:

Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусь — Маскаленкі Л.Д., суддзі Вярхоўнага Суда Рэспублікі Беларусь;

Вышэйшага Гаспадарчага Суда Рэспублікі Беларусь — Міхнюк А.М., суддзі Вышэйшага Гаспадарчага Суда Рэспублікі Беларусь;

Генеральнай пракуратуры Рэспублікі Беларусь — Шостака Р.А., начальніка аддзела па нагляду за выкананнем прыродаахоўнага і зямельнага заканадаўства ўпраўлення па нагляду за выкананнем заканадаўства і законнасці прыватных актаў Генеральнай пракуратуры Рэспублікі Беларусь;

Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь — Сяліцкай Э.А., начальніка юрыдычнага ўпраўлення Міністэрства па падатках і зборах Рэспублікі Беларусь;

Міністэрства Фінансў Рэспублікі Беларусь — Васевіч А.В., намесніка начальніка ўпраўлення падатковай палітыкі — начальніка аддзела падаткаабкладання даходаў галоўнага ўпраўлення падатковай палітыкі і даходаў бюджэту Міністэрства фінансў Рэспублікі Беларусь, Волчэж І.А., намесніка начальніка ўпраўлення фінансў прадпракарства, перапрацоўчы прамысловасці і спажывецкай кааператыва галоўнага ўпраўлення фінансў аграрнапрамысловага комплексу Міністэрства фінансў Рэспублікі Беларусь, Станько Т.М., начальніка аддзела фінансў маёмасных адносін і гандлю галоўнага ўпраўлення фінансў вытворчай сферы Міністэрства фінансў Рэспублікі Беларусь, Гармаза Н.А., галоўнага юрыста юрыдычнага ўпраўлення Міністэрства фінансў Рэспублікі Беларусь, на падставе часткі восьмай артыкула 22 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб судова-падзаканнай і статусе суддзюў

у парадку рэалізацыі права на ўнясенне Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь, у палаты Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь, іншыя дзяржаўныя органы ў адпаведнасці з іх кампетэнцыяй прапаўно аб неабходнасці ўнясення ў акты заканадаўства змяненняў і (або) дапаўненняў, прыняцця новых нарматыўных прававых актаў, якія вынікаюць з кампетэнцыі Канстытуцыйнага Суда, разгледзеў у судовым пасяджэнні зварот адкрытага акцыянернага таварыства «Белтрансгаз» па пытанні адказнасці арандатараў зямельных участкаў, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці, за неапазнае выкананне абавязкаў па выплаце плаццоўкі за карыстанне гэтымі зямельнымі ўчасткамі.

У звароце ўказана, што падатковыя органы для прыцягнення да адміністрацыйнай адказнасці арандатараў, якія дапусцілі нявыплату або няпоўную выплату арэнднай платы за зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці, прымяняюць частку 1 артыкула 13.6 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях (далей — КабАП). Разам з тым згодна з указанай нормай адміністрацыйная адказнасць можа наступаць толькі за нявыплату або

няпоўную выплату плацельшчыкам, іншай абавязанай асобай сумы падатку, збору (пошліны). Аднак арэндная плата не аднесена ні да аднаго з устаноўленых Падатковым кодэксам Рэспублікі Беларусь відаў падатку, збору (пошліны). У звароце таксама адзначана, што ў адпаведнасці з часткай 2 артыкула 4.8 КабАП юрыдычная асоба можа несці адказнасць толькі за адміністрацыйны правапарушэнні, прама прадугледжаныя артыкуламі Асаблівай часткі КабАП.

Прааналізаваўшы нормы Канстытуцый Рэспублікі Беларусь (далей — Канстытуцыя), КабАП, Закона Рэспублікі Беларусь «Аб рэспубліканскім бюджэце на 2010 год» (далей — Закон аб бюджэце на 2010 год), Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 1 сакавіка 2010 г. № 101 «Аб спланіраванні арэнднай платы за зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці» (далей — Указ № 101), іншых нарматыўных прававых актаў і іншыя матэрыялы справы, Канстытуцыйны Суд Рэспублікі Беларусь устанавіў наступнае.

1. У адпаведнасці з часткай пятай артыкула 13 Канстытуцыі дзяржава ажыццяўляе рэгуляванне эканамічнай дзейнасці ў інтарсах чалавека і грамадства, забяспечвае накіраванне і каардынацыю дзяржаўнай і прыватнай эканамічнай дзейнасці ў сацыяльных мэтах. Дзяржава абавязана прымаць усе даступныя ёй меры дзеля стварэння ўнутранага парадку, неабходнага для поўнага ажыццяўлення правоў і свабод грамадзян Рэспублікі Беларусь, прадугледжаных Канстытуцыяй. Дзяржаўныя органы, якім даверана выкананне дзяржаўных функцый, абавязаныя ў межах сваёй кампетэнцыі прымаць неабходныя меры для ажыццяўлення і абароны правоў і свабод асобы. Гэтыя органы нясуць адказнасць за дзеянні, якія парушаюць правы і свабоды асобы (артыкул 59 Канстытуцыі).

Згодна з пунктам 2 артыкула 31 Закона аб бюджэце на 2010 год плацельшчыкі арэнднай платы за зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці, арэндадаўцамі якіх з'яўляюцца сельскія, пасялковыя, гарадскія, раённыя выканаўчыя і распарадчыя органы, карыстаюцца правамі і выконваюць абавязкі, устаноўленыя для плацельшчыкаў падаткаў, збору (пошліны).

Падатковыя органы пры ажыццяўленні кантролю за правільным вылічэннем, поўным і свесчасовым унясеннем арэнднай платы за зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці, арэндадаўцамі якіх з'яўляюцца сельскія, пасялковыя, гарадскія, раённыя выканаўчыя і распарадчыя органы, пры прымяненні спосабаў забяспечвання яе вылаты, а таксама вылаты пені, спланіраванні гэтай платы і пені карыстаюцца правамі і выконваюць абавязкі, устаноўленыя для ажыццяўлення падатковага кантролю, прымянення спосабаў забяспечвання выканання падатковых абавязкаў сельскай, пасялковай, гарадскай, раённай выканаўчай і распарадчай часткі КабАП (пошліны) і пені.

Нявыплата або няпоўнае пакрыццё плаццоўкі за зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці, арэндадаўцамі якіх з'яўляюцца сельскія, пасялковыя, гарадскія, раённыя выканаўчыя і распарадчыя органы, парашуэнне устаноўленага тэрміну прадстаўлення падатковых дэкларацый (разлікаў) у гэтай плаце цягнуць адказнасць, устаноўленую закана-

даўствам за нявыплату, няпоўную выплату падаткаў, збору (пошліны), парашуэнне устаноўленага тэрміну прадстаўлення ў падатковы орган падатковай дэкларацыі (разлікаў).

З 1 студзеня 2010 г. парадак спланіраванні арэнднай платы за зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці, рэгулюецца Указам № 101. Устаноўлена, што кантроль за выкананнем парадку вылічэння і вылаты арэнднай платы за зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці, парашуэнне тэрміну прадстаўлення падатковых органамі, мясцовымі выканаўчымі камітэтамі і адміністрацыямі свабодных эканамічных зон у адпаведнасці з заканадаўствам.

Згодна з падпунктам 1.17 пункта 1 Указа № 101 плацельшчыкі арэнднай платы за зямельныя ўчасткі карыстаюцца правамі і выконваюць абавязкі, устаноўленыя для плацельшчыкаў падаткаў, збору (пошліны). Падатковыя органы пры ажыццяўленні кантролю за правільным вылічэннем, поўнай і свесчасовай выплатой арэнднай платы за зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці, прымяняюць спосабы забяспечвання яе вылаты, а таксама вылаты пені, спланіраванні гэтай платы і пені карыстаюцца правамі і выконваюць абавязкі, устаноўленыя для ажыццяўлення падатковага кантролю, прымянення спосабаў забяспечвання выканання падатковых абавязкаў сельскай, пасялковай, гарадскай, раённай выканаўчай і распарадчай часткі КабАП (пошліны) і пені. Нявыплата або няпоўная выплата арэнднай платы за зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці, парашуэнне тэрміну прадстаўлення плацельшчыкамі арэнднай платы за гэтыя ўчасткі разліку сумы дадзенай платы цягнуць адказнасць, устаноўленую заканадаўствам за нявыплату, няпоўную выплату падаткаў, збору (пошліны), парашуэнне устаноўленага тэрміну ўнясення ў падатковы орган падатковай дэкларацыі (разлікаў).

Такім чынам, Законам аб бюджэце на 2010 год і Указам № 101 устаноўлена працэдура ўнесэння дзеяння, якая заключаецца ў нявыплате або няпоўнай выплате арэнднай платы за зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці, парашуэнні тэрміну прадстаўлення плацельшчыкамі арэнднай платы за гэтыя ўчасткі сумы арэнднай платы за гэтыя ўчасткі разліку сумы дадзенай платы цягнуць адказнасць, устаноўленую заканадаўствам за нявыплату, няпоўную выплату падаткаў, збору (пошліны), парашуэнне устаноўленага тэрміну ўнясення ў падатковы орган падатковай дэкларацыі (разлікаў).

2. Ажыццяўляючы прававое рэгуляванне ў сферы адміністрацыйнай адказнасці, заканадавец у КабАП вызначыў, якія дзеянні з'яўляюцца адміністрацыйнымі правапарушэннямі, а таксама паставіў і ўмовы адміністрацыйнай адказнасці, прадугледжваючы адміністрацыйныя спланіраванні, якія могуць быць прыменены да фізічных асоб, якія ўчынілі адміністрацыйныя правапарушэнні, а таксама да юрыдычных асоб, якія прызнаныя вінаватымі і падлягаюць адміністрацыйнай адказнасці ў адпаведнасці з КабАП (частка 1 артыкула 1.1).

Згодна з артыкулам 4.1 КабАП адміністрацыйная адказнасць заключаецца ў прымяненні адміністрацыйнага спланіравання да фізічнай асобы, якая учыніла

адміністрацыйнае правапарушэнне, а таксама да юрыдычнай асобы, якая прызнана вінаватай і падлягае адміністрацыйнай адказнасці ў адпаведнасці з гэтым Кодэксам.

Зыходзячы з таго, што нормы, якія прадугледжваюць адміністрацыйную адказнасць плацельшчыкаў, якія дапусцілі нявыплату або няпоўную выплату арэнднай платы за зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці, парашуэнне тэрміну прадстаўлення плацельшчыкамі арэнднай платы за гэтыя ўчасткі сумы арэнднай платы за гэтыя ўчасткі, у КабАП не прадугледжаны, Канстытуцыйны Суд прыходзіць да вываду аб наяўнасці прабеў у заканадаўстве. Для прымянення адміністрацыйнай адказнасці за проціпярэўнае дзеянне неабходна зыходзіць з таго, што любое адміністрацыйнае правапарушэнне, таксама як і мера адміністрацыйнай адказнасці за яго ўчыненне, павінна быць вызначана ў КабАП, які згодна з часткай 2 артыкула 1.1 гэтага Кодэкса з'яўляецца адзіным законам аб адміністрацыйных правапарушэннях, што дзейнічае на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Згодна з часткай другой артыкула 133 Канстытуцыі даходы бюджэту фарміруюцца за кошт падаткаў, якія вызначаюцца законам, іншых абавязковых плаццоўкі, а таксама іншых паступленняў.

Канстытуцыйны Суд адзначае, што бюджэт з'яўляецца асноўным планам фарміравання і выкарыстання грашовых сродкаў, што забяспечвае рэалізацыю задан і функцый дзяржавы (артыкул 1 Бюджэтнага кодэкса Рэспублікі Беларусь). За кошт сродкаў бюджэту фарміруюцца расходы, звязаныя з агульнадзяржаўнай дзейнасцю, нацыянальнай абаронай, праваахоўнай дзейнасцю, аховай здароўя, адукацыяй, культурай, сацыяльнай палітыкай і інш.

Зыходзячы з таго, што непадатковыя даходы разам з падатковымі з'яўляюцца асноўнымі крыніцамі фарміравання даходнай часткі як рэспубліканскага, так і мясцовых бюджэтаў, Канстытуцыйны Суд лічыць, што ў Законе аб бюджэце на 2010 год і Указе № 101 заканадавец абгрунтаваў устанавіў проціпярэўнасць дзеяннямі (або бездзеяннямі) ў выглядзе нявылаты, няпоўнай вылаты арэнднай платы за зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці, парашуэння тэрміну прадстаўлення плацельшчыкамі арэнднай платы за гэтыя ўчасткі сумы дадзенай платы. Аднак для прымянення да адміністрацыйнай адказнасці адміністрацыйнае правапарушэнне і меры спланіравання яе павінны быць прадугледжаны ў КабАП, лакалькі згодна з часткай 2 артыкула 4.8 КабАП юрыдычная асоба несіць адказнасць толькі за адміністрацыйныя правапарушэнні, прама прадугледжаныя артыкуламі Асаблівай часткі гэтага Кодэкса.

3. Аднам са спосабаў забяспечвання кожнаму праву і свабод з'яўляецца магчымасць іх абароны кампетэнтным, незалежным і непрадураўным судом у вызначеным законам тэрміны (частка першая артыкула 60 Канстытуцыі). Судовае абарона праву і свабод кожнага гарантуецца Канстытуцыяй. У адпаведнасці з артыкулам 22 Канстытуцыі ўсе роўныя перад законам і маюць права без усякай дыскрымінацыі на роўную абарону праву і законных інтарэсаў.

Канстытуцыйны Суд лічыць, што адсут-

насьці ў КабАП палажэнняў аб адказнасці за дзеянні, якія заключаліся ў нявыплате або няпоўнай выплате арэнднай платы за зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці, парашуэнні тэрміну прадстаўлення плацельшчыкамі арэнднай платы за гэтыя ўчасткі сумы дадзенай платы, сведчыць аб наяўнасці прабеў у заканадаўстве адпаведных адносін. Гэта можа прыводзіць як да парушэння правоў плацельшчыкаў арэнднай платы, так і невыканання плацельшчыкамі абавязку па выплате арэндных плаццоўкі; параджае магчымасць неадзначанага вытлумачэння і, значыць, адвольнага прымянення закона, што супярэчыць канстытуцыйнаму прынцыпу роўнасці ўсіх перад законам, з якога вынікае патрабаванне аб дакладнасці, яснасці, недвухсэнсавасці прававых нормаў і іх узгодненасці ў сістэме дзеючага прававога рэгулявання.

Згодна з артыкулам 72 Закона Рэспублікі Беларусь «Аб нарматыўных прававых актах Рэспублікі Беларусь» пры выяўленні прабеў у заканадаўстве органы (службовыя асобы), якія прынялі (выдалі) нарматыўныя прававыя акты, абавязаны ўнесці ў іх адпаведныя дапаўненні або змяненні, што ўсталяваюць прабеў.

Па меркаванні Канстытуцыйнага Суда, усталяванне прабеў у дзеючых нарматыўных прававых актах у частцы ўсталявання адміністрацыйнай адказнасці за нявыплату або няпоўную выплату арэнднай платы за зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці, парашуэнне тэрміну прадстаўлення плацельшчыкамі арэнднай платы за гэтыя ўчасткі сумы дадзенай платы павінна забяспечыць рэалізацыю канстытуцыйнага прынцыпу верагоднасці права роўнасці ўсіх перад законам.

На падставе выкладзенага, кіруючыся часткай восьмай артыкула 22 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб судовападзаканнай і статусе суддзюў, Канстытуцыйны Суд Рэспублікі Беларусь

ВЫРАШЫЎ:

1. Прызнаць неабходным у мэтах забяспечвання канстытуцыйных прынцыпаў верагоднасці права і роўнасці ўсіх перад законам усталяваць прабеў у заканадаўчым рэгуляванні адказнасці за нявыплату або няпоўную выплату арэнднай платы за зямельныя ўчасткі, што знаходзяцца ў дзяржаўнай уласнасці, парашуэння тэрміну прадстаўлення плацельшчыкамі арэнднай платы за гэтыя ўчасткі сумы дадзенай платы павінна забяспечыць рэалізацыю канстытуцыйнага прынцыпу верагоднасці права і роўнасці ўсіх перад законам.

2. Прапанаваць Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь падрыхтаваць праект закона аб унясенні адпаведных змяненняў і дапаўненняў у Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях і ўнесці яго ва ўстаноўлены перадачу ў Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

3. Гэта рашэнне ўступае ў сілу з дня прыняцця.

4. Апублікаваць гэта рашэнне ў адпаведнасці з заканадаўствам.

Старшынстваўчы — Старшыня Канстытуцыйнага Суда Рэспублікі Беларусь П.П. МІКЛАШЭВІЧ

17 лістапада 2010 г., г. Мінск № Р-514/2010

Закон Рэспублікі Беларусь Аб унясенні змяненняў у некаторыя заканадаўчыя акты Рэспублікі Беларусь па пытаннях жыллёвых адносін

Прыняты Палатай прадстаўнікоў
Адабраны Саветам Рэспублікі

14 кастрычніка 2010 года
29 кастрычніка 2010 года

Артыкул 1. Унесці ў частку чацвёртую артыкула 32 Закона Рэспублікі Беларусь ад 11 лістапада 1991 года «Аб сацыяльнай абароне інвалідаў у Рэспубліцы Беларусь» ў рэдакцыі Закона Рэспублікі Беларусь ад 17 ліпеня 2009 года (Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1991 г., № 34, ст. 611; Нацыянальны рээстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2009 г., № 173, 2/1600) наступныя змяненні:

словы «Маламаёмныя інваліды I і II групы» змяніць словам «Інваліды»; словы «аднаразавае» і «па-за чаргой» выключыць.

Артыкул 2. Унесці ў Закон Рэспублікі Беларусь ад 21 снежня 2005 года «Аб гарантыях па сацыяльнай абароне дзяцей-сірот, дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, а таксама асоб з ліку дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў» (Нацыянальны рээстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь, 2006 г., № 2, 2/1170; 2007 г., № 305, 2/1402; 2008 г., № 14, 2/1412) наступныя змяненні:

1. У пункце 3 артыкула 8, пункце 2 артыкула 9 і пункце 1 артыкула 14 словы «па дэбннай форме навучаньня» змяніць словамі «у дэбннай форме атрымання адукацыі».

2. У артыкуле 10:

у пунктах 1 і 5 словы «па дэбннай форме навучаньня» змяніць словамі «у дэбннай форме атрымання адукацыі»; з часткі першай пункта 2 словы «дзяржаўнага жыллёвага фонду» выключыць.

3. У артыкуле 12:

у пункце 1:

Тэкст з'яўляецца неафіцыйным перакладам Закона.

Афіцыйнае апублікаванне ажыццяўляецца ў афіцыйным перыядычным выданні «Нацыянальны рээстр прававых актаў Рэспублікі Беларусь».

у частцы першай: словы «бязвыплатных» выключыць; словы «ва ўласнасці жыллага памяшкання або ў карыстанні жыллага памяшкання дзяржаўнага жыллёвага фонду» і «жыллога памяшкання дзяржаўнага жыллёвага фонду» змяніць адпаведна словамі «ва ўласнасці або ў карыстанні жыллага памяшкання» і «жыллога памяшкання»;

у частцы другой слова «двух» змяніць словам «шасці»; з часткі першай пункта 2 словы «дзяржаўнага жыллёвага фонду» выключыць.

Артыкул 3. Пункт 18 Палажэння аб парадку аднаўлення правоў грамадзян, няпрарывальна ад рэспізі ў 20—80 гадах, зацверджанага Пастановай Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 21 снежня 1990 года (Ведамасці Вярхоўнага Савета Беларускай ССР, 1991 г., № 1 (3), ст. 3; Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1991 г., № 33, ст. 607; 1992 г., № 2, ст. 37), выключыць.

Артыкул 4. Пункт 9 Пастаноў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад 6 чэрвеня 1991 года «Аб парадку раэабілітацыі ахвар палітычных рэспізі 20—80 гадоў у Рэспубліцы Беларусь» (Ведамасці Вярхоўнага Савета Беларускай ССР, 1991 г., № 23, ст. 325; Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 1991 г., № 33, ст. 607) выключыць.

Артыкул 5. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь прывесці рашэнні Урада Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з гэтым Законом.

Артыкул 6. Гэты Закон уваходзіць у сілу з дня яго афіцыйнага апублікавання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА

16 лістапада 2010 года, г. Мінск № 192—3

ЦЯПЛО У КВАТЭРАХ МОЖНА РЭГУЛЯВАЦЬ

У выпадку, калі тэмпература ў кватэры вышэйшая або ніжэйшая за нормы, яна павінна быць нармалізаваная на працягу аднаго дня з моманту звароту жылцоў, падаемуй намеснік галоўнага інжынера ЖРЭА Першамайскага раёна Яўген Язавікін, які куріруе ў аб'яднанні арганізацыяў цэлазабеспячэння.

Паводле яго слоў, калі ў кватэры холадна або гарача, трэба звяртацца ў ЖЭС. Работнікі службы правядуць абследаванне. Пры неабходнасці, калі ўзнікае няспраўнасць у абсталяванні цеплапункта, да работ падключоўца наладчык або слесар КВП (кантрольна-вымяральных

прыбораў) ЖРЭА. Для гэтых спецыялістаў у час ацяпляльнага сезона наладжана дзяжурства па выхадных днях.

— Адхіленні тэмпературы ад нормы могуць узнікнуць па тэхнічных прычынах, — адзначае Яўген Язавікін. — Бывае, выходзіць са строю інжынернае абсталяванне — цыркуляцыйныя насосы, кандэнсатары, клапаны. На кожны сігнал рагуем аператывна. Затрымка на два-тры дні можа адыцца толькі ў тым выпадку, калі ў рэзерве няма неабходнага абсталявання для замены і яго трэба шукаць у калег з іншых раёнаў.

Аляксандр ФІЛІПОВІЧ, «Мінск—Навіны»

БАЦЬКА СХАПІЎ АДВЕРТКУ...

З кватэры па вул. Лісіна, што ў Баранавічах, у бальніцу даставілі 50-гадовага беспрацоўнага, які быў п'яны. У мужчыны на

шы былі колата-раззаныя раны і пашкоджаныя ярэмныя вены. Праз дзесяць гадзін ён памёр. Следства ўстанавіла, што раны па-

мерламу падчас сваркі нанёс бацька. 75-гадовы пенсіянер схапіў адвэртку і пачаў калочыць сына.

Сымон СВІТУНОВІЧ.

КРЭМАН **адрзел рэкламы**
287 17 79
Рэклама для адрзелу: 287 17 79
У ААТ «Белтрансгаз»
Мінск, код 239
Тэлефон 100153376

ПРЫВАТНЫЯ АБВЕСТКІ

ПРАДАЦЯЦА
□ Трактар ЮМЗ, вялікая кабіна. Тэл. 8029 6739138, 6134719.
□ А/м «Форд Арыён» 1991 г.в., 1,4, бензін. Тэл. 8029 8716099.
□ Гараж капітальны, 3,5х6 м, яма, падвал, у ГСК-27 г. Гомель, вул. Віцебская, р-н газазарпрайку. Тэл. 80232 514012, 8029 3121324.
□ Дом драўляны, гас. пабудовы, прысадыбны ўчастак 0,25 га ў в. Рэчаны, Любанскі р-н, Мінская вобл. Тэл. 8017 9446010.

□ А/м «Фальксваген Гольф-2» «Д», 1985 г.в., у добрым стане, 1600 у.а., запчасткі да а/м «Гольф» і «Опель Аскона». Тэл. 8029 8576776.
□ 2-пакаёвая кватэра, 3/5, 30 км ад Мінска, п. Станькава Дзяржынскага р-на. Усе выгоды. Тэл. 8 029 8540099.
□ Дом у Багмоці з г/л, вада, паравое ацяпленне, лазня, 6 сотак. На ўскрайку сасновага лесу. Тэл. 8033 3173926.

□ КУПЛЮ □ Трактар Т-25 у любым стане. Тэл. 8029 5692864.
□ РОЗНАК □ Зямлякам дашло кнігу «Асмолавічы» (500-гадовая вёска ў Клімавіцкім раёне). Звяртацца па тэл. 8022 4453437, Іван Лапо (аўтар). МЯНІЮ □ Самаробны трактар (рухавік Д-21) на мотаблк беларускі. Тэл. 8029 5837727.

ЗВЯЗДА

КУПОН ДЛЯ БЯСПЛАТНАЙ ПРЫВАТНАЙ АБ'ЯВЫ
Запоўніце разборліва, выражце і вышліце на адрас рэдакцыі:
220013 Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10 А. Тэлефон для давадак 287 17 79.

АБАВЯЗКОВЫЯ весткі не для друку: ВАША ПРОЗВІШЧА, АДРАС, ХАТНІ ТЭЛЕФОН.

Пашпарт, серыя _____ № _____ Выдадзены _____

Подпіс _____ Дата _____

ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО «МЕРКОМ»
28 декабря 2010 г. в 9.00 по адресу: г. Орша ул. Флерова, 2А в помещении кафе «Никольское» проводит открытый аукцион по продаже права на заключение договоров аренды сроком на 10 месяцев (с 01.01.2011 г. по 31.10.2011 г.) торговых объектов, расположенных в г. Орша

№ лота	Начальная цена лота (бел. руб.)	Размер задатка (бел. руб.)	№ торгового объекта	Адрес арендованного объекта	Площадь (кв.м.)
--------	---------------------------------	----------------------------	---------------------	-----------------------------	-----------------

ДОЎГАЯ ДАРОГА ДАДОМУ

ХАКЕЙНЫ клуб «Дынама-Мінск» пасля пяці тыднёў вандравак па расійскіх ды баўрыіскіх землях нарэшце вяртаецца дахаты. Апошняя кропкай вялікага падарожжа былі падмаскоўныя Мыцішчы, дзе «зубраў» чакаў у гасці мясцовы «Атлант».

Гэты супернік для дынамаўцаў — звышпрынцыпальны і не вельмі зручны. За тры гады ў КХЛ каманды правялі ўжо 8 сустрэч, і 7 перамог у іх засталіся па расіянамі. Супрацьстаянні каманд заўсёды праходзяць не так, як гэтага чакаюць заўзятары. Яшчэ большай цікавасцю да гульні «Дынама» — «Атлант» у гэтым годзе дадалі два факты. Па-першае, у пачатку сезона галкіпер мінчан і беларускай нацыянальнай зборнай Віталь Коваль, нездаровлены фінансавым бокам свайго кантракту з «Дынама», перайшоў менавіта ў «Атлант». Па-другое, галоўны трэнер абодвух клубоў, Марк Сікора і Мілаш Ржыга, — чэхі, і тым больш, добрыя сябры.

Падсумоўваючы ўражанні ад гульнявога вечара, смела можна сказаць: «Як мага хутчэй хочацца заблыцца пра убачанае». Магчыма, на «Дынама» адбылася гасцёвая серыя, якая зацягнулася, і нялёгка маршрут Мінск—Чалыбінск—Уфа—Магнітагорск—Мыцішчы (гэта амаль 5 тысяч кіламетраў). Ужо на другой хвіліне «зубры» атрымалі колькасную перавагу, але нямальны спробы розыгрышу лішняга паказалі, што працы ў гэтым накірунку яшчэ безліч. А вось першае выдаленне ў беларускай камандзе скончылася ўзяццём варот: мітусня на дынамаўскім «пятакчы» скончылася пасам вольным Гарохаў, якога ніхто не прыкрываў, і той без праблем расстраляў неабаронены кут варот — 1:0. Прапунцыя гол прымусіў актывізавацца гасцей. Мінчане перахапілі ініцыятыву (чаму ў невялікай ступені паспрыялі тры выдзеленыя запар у «Атлант»), аднак так і не змаглі закінуць. Найбліжэй да закінутай шайбы быў Андрэй

Стась, але Коваль вайграў у яго абедзве дуэлі. У канцы перыяду «Дынама» засталася ў меншасці: Падрградскі трапіў ключоўкай у нос суперніку, а той жа Стась атакаваў суперніка, які знаходзіўся без шайбы. Беларуская дружная гуляла ўтрох, і за дзесятак секунд да сірэны «Атлант» мог падавоць перавагу, але выратаваў Роберт Эш.

Наогул, усл гульні разбілася на невялікія эпизоды з-за шматлікіх выдзеленняў, якія часам вельмі здзіўлялі. Суддзі ў гэты вечар часта спынялі гульню, што было не зусім зразумела. Узяць, напрыклад, дысцыплінарныя 10 хвілін Андрэю Міхалеву, выпісаных за тое, што гулец закінуў шайбу ў вароты пасля востка. Ці шматлікія атакі на хакеістаў без шайбы, ці затрымкі ў сярэдняй зоне. Усё гэта не толькі перашкаджала наладжанаму каманднай гульні, але і зноў яскрава паказала, што над вышпленнем у няроўных складах, як у большасці, так і ў меншасці, — «зубраў» яшчэ шмат трэба працаваць. Адным запрашэннем Петра Сікоры сітуацыю не выправіш. Зараз па рэалізацыі большасці «Дынама» займае толькі 16-е месца ў лізе. Па надзейнасці ў меншасці «бела-блакітныя» наогул дваццатыя.

У выніку «зубры» прапусцілі яшчэ тры шайбы, а самі змаглі толькі раз засмучыць Ковалю. Віталь выйшаў пераможцам у супрацьстаянні з былымі аднаклубнікамі, а дынамаўцы вяртаюцца на радзіму, у цэлым, з нядрэнным вынікам. Галоўны трэнер беларускай каманды Марк Сікора пасля гульні пацвердзіў агульны ўражанні: «У нашых рускіх калег ёсць такі выраз «вочы не гараць», гэта дакладна пра нас сёння. Пяць ачкоў, узятых намі раней у гэтым цяжкім падарожжы, мабыць, не далі гульцам настроіцца на апошні паядынак серыі. Такое адчуванне, што мы ўвесь матч правялі ў большасці. Але гулялі ў ім дрэнна».

Яўген ВАРАКСА.

СКАНВОРД

Склаў Андрэй МІХАЙЛАЎ. Crossword grid with clues in Belarusian. Includes images of food items like mushrooms and carrots.

СЕННЯ

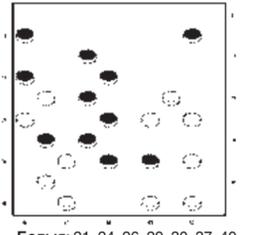
Table with weather forecasts for various cities: Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст. Columns include temperature and date.

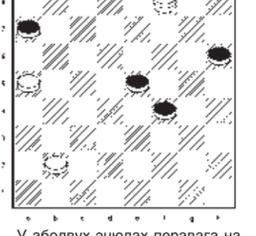
Weather forecast section titled 'Надвор'е на заўтра' and '...у суседзід'. Includes a map of Belarus with weather icons and temperature ranges for various regions.

ШАШКІ

Пад рэдакцыйнай майстра спорту Мікалая ГРУШЭЎСКАГА. ДВАЙНАЯ ПРАБЛЕМА. Яе даслаў па электроннай пошце міжнародны майстар з Мінска Віталь Варушыла.

Белія: 21, 24, 26, 29, 30, 37, 40, 41, 47, 49, 50 (11). Чорныя: 6, 10, 12, 16, 18, 22, 28, 31, 32, 38, 39 (11). Стары і новы эцюды. Іх мы атрымалі па электроннай пошце ад наваполацкага майстра спорту з Наваполацка Пятра Шкльдава.

Тэрмін для адказаў традыцыйны — два тыдні. Напіраўшыце іх на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда», рубрыка «Шашкі». МІЖНАРОДНЫ ТУРНІР. Ён падзіўся па шашках-100 і быў прысвечаны светлай памяці Юозаса Кулікаўскага.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА. ЗАСНАВАЛІНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Крынічка

«Цыкла тут з лесу невялічка травой заросшая крынічка». Якуб КОЛАС.

Парашок з навагодняй ёлкі

Пах хвой валодае ўласцівацю адпуджваць усемагчымыя шкодніку садовых і агародных раслін. Як вядома, садавоўды ўкрываюць на зіму некаторыя расліны галінамі ёлкі, а вясной іх проста спальваюць. Акрамя таго, таксама прадаюць выкарыстання навагодняй ёлкі. Паспрабуйце гэтую каштоўную сыравіну не выкідаць: адбрыцьце здробнены тонкія галінкі з нявысахлымі яшчэ іголкамі і здрабніце іх у мяшчыне секатарам. Такім чынам атрымаецца зялёную масу з шыпулек з уласцівацю нават лепшымі, чым у высушанай хвой. Зрэшты, калі свежая хвоя і высыхае, яна не губляе сваіх уласцівацю і адпуджвае насаскомых яшчэ доўгі час.

Няпрошаны гасць у садзе

Вялікую шкоду маладым садам і гадавальнікам зімой наносыць зайцы. Яны любяць ласаватца галінкамі кустоў і карой маладых дрэў. Бараніць маладыя сады ад шкоднікаў трэба абавязкова. Добрым паратункам можа быць высокая агароджа, але толькі ў бляснежнюю зіму. А калі намятае гурбы снегу калі агароджы, то заяц можа лёгка пераскочыць і аказацца ў садзе, дзе і чакае яго напастахна. А яшчэ зайцы могуць зрабіць падкоп пад агароджой, тады ў гэтых месцах трэба ставіць пасткі. Так што варта дадаткова зрабіць і лакальныя агароджы вакол найбольш «смачных» ці каштоўных дрэў вас кустоў і дрэў, закрывшы стволікі сеткай, або іншым спадручным матэрыялам.

Травы-памочніцы

- Настурцыя і прыгожая, і смачная. Яе лісты, кветкі, бутоны маюць прыемныя ярышчы смак, які нагадвае смак крэм-салаты. Пасеюшы яе пад ягладнымі кустарнікамі, вы абароніце свае пасадкі ад тлі, белакрышкі, кілапоў і блошак. Настурцыя цывенніслівая, непатрабавальная, добра расце нават на сырых землях з нізкім рН. Замарынаваўшы настурцыю, атрымаецца сваёсаблівы далікатэс. Для марынавання адбіраюць толькі зялёнае насенне і неафарбаваныя бутоны. Іх заліваюць марынадам і закурпваюць. Марынад: на 0,5 л вады — 1 ст. лыжка солі, 2-3 ст. лыжкі віннага воцату, 1 ст. лыжка цукру, лавровы ліст, 1-2 гарошыны дужнага перцу.

Пастарнак зусім не прастак

У недалёкім мінулым даялося чучэ такую размову двух дачнікаў: — Сусед параў пасадзіць нічым не прыметную агароднінну расліну пастарнак. А колькі карысці ад яго! Пасля ўжывання, асабліва салатаў з пастарнака, адчуў унутры моц і сілу. — Пастарнак? А каму ён патрэбны і што з яго можна прыгатаваць? Вы памідроры ці агуркі — іх хоць засаліць, замарынаваць можна, ды і так наесяцца уволью. Яно то так, але ж калі разабраць хімічны састаў таго ж пастарнака, то ён не такі ўжо і прастак. У караняплодах змяшчаецца 17—20 працэнтаў сухога рэчыва, у тым ліку цукры, клетчатка, крухмал, балкі, эфірны алей, вітаміны С, РР, В, В, В, каратін. Сучасныя медыцынскія даследаванні пацвердзілі лекавыя ўласцівасці расліны, дзеля якой пастарнак вырошчвалі са старажытных часоў. Ён умацоўвае сценкі капілярных сасудаў, паліпшае страваванне, лавышае апетыт, аказвае болюспыцальнае і танізуючае дзеянне. Як агароднінны пастарнак ацанілі яшчэ ў Старажытным Рыме, прылічваючы яму лекавыя ўласцівасці. Ужывалі караняплоды ў якасці прыправак да супоў, у сырні і смажаным выглядзе, гатавалі з яго агароднінну ікру. Вывушаная ў разамольтае караняплоды завярталі, які каву, а звараныя з хмелем дабувалі ў піва. На нашэ зямлі пастарнак прыйшоў у VII стагоддзі.

Існуе дзве разнавіднасці пастарнака — з круглым караняплодам і доўгім востраканічным. Гатункі з круглым караняплодам зручныя пры ўборцы — лёгка вырываюцца з зямлі, у канічных — больш сухіх рэчываў, а расліны з такімі караняплодамі лёгчэй пераносіць холад. У культурыаборце пастарнак размяшчаюць пасля фасолі, капусці, кабачкоў, бульбы. Пры перакопцы глебы пад яго трэба ўнесці торф, пераной або кампост (5—8 кг на 1 кв. м) і мінеральныя ўгнаенні з разліку на 1 кв. м: 10 г аміячнай селетры, 30 г суперфасфату, 25 г калійнай солі. Найбольш каштоўнае для пастарнака ўгнаенне — гэта «Кеміра Універсал» (без хлору, з поўным саставом мікра- і макразэлементаў). Калі торф перад уносем у глебу вапнуць. Насенне перад пасевам замочваюць у вадзе для паскарэння прарастання на 1—2 сутак, мяняючы яе за гэты час 2—3 разы.

Да з'яўлення чацвёртага сапраўднага лісця пастарнак расце марудна, таму яго трэба старанна прапалваць, каб ён не згубіўся ў пустазеллі. Трэба рэгулярна паліваць і падкармліваць. Найбольш карысныя такія ўгнаенні, як амафос або «Кеміра Комбі». Убіраюць ураджай пастарнака позна ўвосень, асцрожна выкопваючы віламі, каб не пашкодзіць тонкую скуру караняплода. Заховаюць караняплоды пры тэмпературы паветра ад 0 да 1 градуса.

Абвязкі штамбаў дрэў

Штамб — гэта частка ствала ад каранёвай шыўкі да першага шкільнага сукка кроны. Распаўсюджаным спосабам аховы дрэў застанца асенняя абвязка штамбаў яловымі ці ядлоўнымі галінкамі (іголкамі ўніз), руберойдам, лістамі толі, сухімі галінкамі маліны. Салому лепш не выкарыстоўваць: яна прыцягвае мышы.

Калёсы рыхтуем зімой

Вельмі добра, што вы зараз думаете пра сродкі аховы раслін. Бо дрэнна, калі іх няма пад ружоў у сезон. А цяпер можна набыць усё пацёў і быць гатовымі ствараць любую стругу. Такім чынам, мы выконваем просьбу некаторых чытачоў і нагадваем, якія прэпараты можна выкарыстаць у пэўных выпадках. Вельмі пералік некаторых сродкаў аховы раслін, дазволёных для прымянення і рознічнага продажу. Усе штучна створаныя сродкі аховы раслін называюць пестыцыдамі. Яны ўключаюць: інсектыцыды — супраць шкодных насаскомых, фунгіцыды — для барацьбы з грыбковымі хваробамі раслін, гербіцыды — сродкі для барацьбы з пустазеллем.

Восень у кветніку

Заканчваецца восень, але надвор'е па-ранейшаму псеціць усё жывым. І тым не менш не ўпсціце момант, калі трэба будзе ўкрасіць малазімастойкія лісты маладых дрэў і кустоў (вегетлю, ружу, гартэнзію садовую, рададэндраны), галінкі якіх могуць абмерзнуць.

Дзе даты

1910 год — нарадзіўся (вёска Каленскі Мсціслаўскага павета Магілёўскай губерні) Змітрок Асташка, вядомы беларускі паэт. У 1929 годзе скончыў Мсціслаўскі педагагічны тэхнікум. Працаваў у рэдакцыях рэспубліканскіх газет і часопісаў. Пасля жыў у Маскве, працаваў выкладчыкам рускай мовы і літаратуры. У 1936 годзе арыштаваны і асуджаны на 8 гадоў пазбаўлення волі. З лагера ўцеў. На пачатку Вялікай Айчыннай вайны — на фронце. Загінуў у кастрычніку 1944 года ў час баёў у Карпатах. Першыя вершы надрукаваў у 1926 г. Вышлі зборнікі паэзіі «На ўсход сонца» (1931), «Краіне» (1931), «Абураныя» (1932), «Выбранае» (1957, уключана паэма «Эдем»), «Вершы і паэмы» (1968), кніжка-малюнак для дзяцей «Трактор» (1933), зборнік «Як шум дажджу» з друку не выйшаў, захаваўся толькі грані. Пісаў таксама аповяды. Аўтар навукова-фантастычнага рамана «Вызваленне сілі» (навука «Мадальнік», 1932). Пераклаў раманы М. Горькага «Маці», Л. Перамайскага «Вакілічы», апавесці П. Голубева «Завіруха» (1930), М. Дончанкі «Ударны атрад», творы іншых расійскіх і ўкраінскіх пісьмемнікаў.

1795 год — 215 гадоў таму кароль Польшчы і вялікі князь Вялікага Княства Літоўскага Станіслаў Аўгуст Панятоўскі адрокся ад прастола на карысць расійскай імператрыцы Кацярыны ІІ. Федэрацыйная дзяржава Рэч Паспалітая і абедзве дзяржавы ў яе складзе — Каралеўства Польскае і Вялікае Княства Літоўскае — спынілі сваё дзяржаўнае існаванне.

«Любкія сваркі не доўжыліся б так доўга, калі б уся віна была толькі на адным баку». Франсуа Ларошфуко.

ЧАЦВЕР

Чацвер — «мужчынскі» дзень тыдня, якому ў сучаснай сістэме адліку часу адпавядае цотны лік чытэрны. У міфалагічнай мадэлі свету чацвёраць — «ідэальна ўстойлівая структура»; «улада над часам і прасторам».

Можна меркаваць, што ў дахрысціянскі час чацвер па сваім сацыяльна-культурным статусе адносіўся да самага сваячыннага дня. Чацвер лічыўся найбольш спрыяльным днём для шматлікіх доўгатэрміновых перспектывных пачынаў, напрыклад, для пачатку будаўніцтва новай хаты, для ўдалых заручынаў, правядзення зашчынак, пачатка ворыва. У Ваўкавыскім раёне днём вышлякнення караваў быў «зачаты чацвер». Чацвер — абавязкова на маладзіц — прыдатны для таго, каб стрычы валасы і пазногці, саліць агуркі, квасіць капуста.

У той жа час навуаніс буквы «Р» у назве дня нарэзала ў народнай свядомасці асацыятыўную забарону садзіць у гэты дзень гародніну, саліць сала — «быццам будз ядзец чэРы». Выключэннем з'яўляўся Чысты чацвер, калі, наадварот, ралі гэты расадку капуста і чысвадзец яна на градзі; перабраць чыбулю для сыябы.

Чацвер стаў адным з асноўных дзён тыдня, калі трэба было выканаць некаторыя магічныя дзеянні: каб карова была з малаком, трэба было кожны чацвер перад тым, як раніць выгнаць яе пасвіцца, прачытаць малітву «Ойча наш» і замову: «Дзе гаспадыня да сваёй кароўкі (мянушка), загароднае жалезным тынам...»; каб засцергачыся ад зласлівых людзей, раніцай у чацвер трэба было ўявіць вакол сябе вогненную сцяну, і чытаць малітву «Ойча наш».

Усімхінемся! — Тата, а што такое пахмелле? — Памятаеш, мы з табой ішлі, а дзядзька Вася сней гоў?... У дзяўчынку Сідарава сёння чорны дзень. На яго вуліцы перавярнуўся грузавік з пернікамі. Раніца, сныданак, за сталом мужчына і жанчына. Ён: — Зрабі мнэ бутэрбрэд з ікрой. Яна акуртна мажа ікру з маслам на хлеб. Ён з'ядае. — Зрабі яшчэ! — Не буду. Гэта была дэманстрацыйная версія класіфікацыі жанчыны. Ліцэнзійную версію ты зможа набыць толькі ў выкладку рэгістрацыі шлюбу. Капітан атманнай падводнай лодкі выклікае старнама: — А што гэта за штуршок быў хвіліну таму? — Ды гэта... Мічману

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адкажэнне за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы. Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 33.310. Індэкс 63850. Зак. № 5741. Нумар падпісанні ў 19.30. П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12